

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншалған ауылының ЖОББМ »КММ

Мектепалды 0 «А» сыныбы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 1-апта 01-05-желтоқсан 2025-2026 оқу жылы

Желтоқсан: Күндылық Бірлік пен ынтымақ айы

Апта дәйексөзі: «Бірлігі бар ел- берекеге жетеді

Күн тәртібі	Дүйсенбі 01.12.25	Сейсенбі 02.12.25	Сәрсенбі 03.12.25	Бейсенбі 04.12.25	Жұма 05.12.25
Балаларды қабылдау	<p>Балаларды қарсы алу Тәрбиеші балаларды есіктен қарсы алады, жылы шырайлы амандасады. Балаларды жеке танып, көңіл-күйін сұрау: «Қалай келдің? Кеше көңілің қалай болды?» Балалардың өз заттарын (портфель, куртка, аяқ киім) белгілі орынға қоюын қадағалау. Күй күмбірі</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<p>Ата-аналармен “Өнегелі 15 минут” өткізу</p> <p>1. Ақпарат беру Баланың жалпы дамуы: сөйлеу, моторика, қимыл-қозғалыс, шығармашылық, әлеуметтік дағдылар. Балалардың күнделікті іс-әрекеті: өзіндік ойындар, ұйымдастырылған іс-әрекеттер, оқу-бейнелеу жұмыстары. Қауіпсіздік пен денсаулық ережелері.</p> <p>2. Кеңес беру / практикалық ұсыныстар Үйде баланың сөйлеуін, сөздік қорын дамыту әдістері. Достық пен сыйластықты қалыптастыру ойындары. Баланың өзіндік іс-әрекетін қолдау: пазл, сурет, қимыл ойындары.</p> <p>3. Сұрақ-жауап Ата-аналар өз сұрақтарын қояды. Педагог қысқа әрі нақты жауап береді, тәжірибелік кеңестер ұсынады.</p>				

<p>Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)</p>	<p>«Біздің көңілді күніміз» Мақсаты: Балаларды белсенді қимылға тарту, көңіл күйін көтеру, өз бетінше әрекет етуге баулу. Үстел үсті-баспа ойыны: «Түстерді тап!» – Түстерді ажырату және есте сақтау. Бейнелеу іс-әрекеті: «Күн мен бұлт» – Саусақ бояу арқылы сурет салу. Кітап қарау: «Мақта қыз бен мысық» – Халық ертегісі арқылы мейірімділікке тәрбиелеу.</p>	<p>«Достық күні» Мақсаты: Достық, өзара көмек және ынтымақтастық сезімін қалыптастыру. Қимылдық ойын: «Кім жылдам?» – Жылдамдық пен ептілікті дамыту. Үстел үсті-баспа ойыны: «Пішіндерді сәйкестендір» – Геометриялық ұғымдарды бекіту.</p>	<p>«Табиғатты аяла» Мақсаты: Табиғатқа қамқорлық сезімін ояту, экологиялық мәдениет қалыптастыру. Қимылдық ойын: «Жел мен ағаштар» – Табиғат құбылыстарын қимылмен Үстел үсті-баспа ойыны: «Жануарларды тап!» – Жануарларды сурет Кітап қарау: «Табиғат – біздің досымыз».</p>	<p>«Мен – батыр баламын!» Мақсаты: Батылдыққа, ерлікке, достарын қорғауға тәрбиелеу.. Ұлттық ойын: «Ақсерек – Көксерек» – Топтық күш пен ұйымшылдықты дамыту. Үстел үсті-баспа ойыны: «Жұмбақ шешу» Кітап қарау: «Ер Төстік» ертегісі.</p>	<p>«Қуаныш күні» Мақсаты: Көңілді көңіл-күй қалыптастыру, достармен жақсы қарым-қатынас орнату. Қимылдық ойын: «Күн мен жаңбыр». – Қимыл шапшаңдығын дамыту. Үстел үсті-баспа ойыны: «Сандарды ретімен қой». – Сан ұғымын дамыту. Кітап қарау: «Қуанышты ертегілер».</p>
<p>Ертеңгілік жаттығу</p>	<p>Жүру: ұшымен, өкшемен, тізені көтеріп Жүгіру: қатармен, ұшымен, шашылып ЖДЖ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қол жоғары, жан-жаққа 2. Тізені көтеру 3. Аяқты көтеру (отырып) 4. Отыру, тізені құшақтау 5. Секіру, шапалақ <p>Тыныс алу: «Реттеуші» – қолды ауыстырып, "Р-р-р" деп дем шығару</p>				
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӨ)</p>	<p>ҚР гимн орындау Қайырлы таң, балалар, Қайырлы күн, достарым! Күлімдесін таң нұры, Күлімдесін аспаным.</p>	<p>Күн күлімдеп нұр төгіп, Жерге жылу сыйлайды. Біз де күліп, шаттанып, Жақсылықты ойлаймыз</p>	<p>Бүгін біздер қуаныш, Бір-бірімізге жылылық. Күндей шуақ сыйлайық, Жақсылыққа құмарлық!</p>	<p>Білім алып, үйренем, Кітап – менің досым мен. Күнде жаңа ой табам, Ақылды боп өсем мен!</p>	<p>Жаңа күнге сәлем бер, Жақсылықты тіле дер! Ойнап-күліп, үйреніп, Күн өткізейік өнермен!</p>

<p>1.Сөйлеуді дамыту Қысқа дайындық Міндеті: Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, жылдың төрт мезгілі бар: көктем, жаз, күз, қыс. Қазір қай мезгіл келе жатыр? (Қыс.) Қыста ауа райы қандай болады? (Суық, боран соғады, қар жауады.) Қыста біз қалай киінеміз? (Жылы киінеміз.) Нені киіміз? (Пальто, тон, қолғап, етік, бас киім.) Тәрбиеші қыс суреттерін көрсетіп, балалармен әңгімелеседі: – Балалар шана теуіп жүр, аққала жасап жатыр. – Қыста жануарлар немен қоректенеді? (Адамдар дайындаған шөп, жеммен.) Дидактикалық ойындар: 1. “Қысқы киімді тап” Мақсаты: Қысқы және басқа маусымдық киімдерді ажырата білу. Ойын шарты: Тәрбиеші әртүрлі киімдердің суреттерін көрсетеді.</p>	<p>1.Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау 1. «Қай дыбысты жоғалттым?» Мақсаты:* Сөз ішіндегі дыбысты анықтап айтуға үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші сөзді айтады, бірақ бір дыбысты әдейі тастап кетеді. Мысалы: А_па (қай дыбыс жоқ?) Н_н Г_л Балалар жетіспейтін дыбысты табады: а – а-па, а – нан, ү – гүл. 2. «Дыбыс тыңдайық, сурет табайық» Қажетті құралдар:Суреттер жиынтығы (алма, арба, ит, гүл, нан, кітап т.б.) Мақсаты: Белгілі бір дыбысты естіп, сол дыбыстан басталатын суретті табу. Барысы: Тәрбиеші айтады: "Балалар, мен «Г» дыбысын айтамын. Қай сурет осы дыбыстан</p>	<p>1 Математика негіздері Шар.Текше.Цилиндр Міндеті: Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау Дене пішіндерін түсіндіру (тәрбиешіге арналған): Шар Сипаттамасы: Барлық жағынан бірдей дөңгелек, ешбір бұрышы жоқ. Мысалдар: Футбол добы, апельсин, глобус. Сұрақтар: «Бұл қандай пішін? Барлық жағы бірдей ме? Бұрышы бар ма?» Текше Сипаттамасы: Барлық беті квадрат,12 қабырғасы, 8 төбесі бар. Мысалдар: Лего блогы, кірпіш, сыйлық қорабы. Сұрақтар: «Бұл пішінде қанша беті бар? Бетінің пішіні қандай?» Цилиндр Сипаттамасы: Екі дөңгелек беті және бір қисық бүйір беті бар. Мысалдар: Қағаз рулоны, шыныаяқ, балмұздақ қорабы. Сұрақтар: «Тек төбелері дөңгелек пе? Бұл пішін қалай жылжиды?» . Дидактикалық ойындар</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Алғашқы қар Міндеті: Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, қыс мезгіліне арнап көптеген ақын жазушылыр өлеңдер, тақпақтар, әңгімелер жазған. М.Жаманбалинов ағамыздың даҚазір біз "Алғашқы қар " өлеңімен танысамыз. Педагог мәнерлеп оқиды. О, керемет, керемет! Бейне аппақ көбелек. Ақша қар жай көлбеңдеп, Қонып жатыр жерге кеп. Қонып жатыр жерге кеп, Бақшаға кеп, бауға кеп. Қонып жатыр көлге кеп – Кетгі ұласып жер мен көк. Шыр көбелек айналып, Қонып жатыр жайланып: – Енді қайтып ұшпаймыз, Осы жерде қыстаймыз. 2.Педагог балаларға сұрақтар қояды. – Өлеңді тыңдағанда көз алдыларыңа не елестеді?</p>	<p>1. Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау 1.«Дыбыстан сөз құрастыр» Мақсаты: Берілген дыбыстардан сөз жасауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші тақтаға дыбыстар жазады немесе айтады: а, т, л Балалар: тал, ат деген сөздер ойлап табады. 2 «Дыбысты аңды» Мақсаты:Белгілі дыбысты сөйлем ішінен табу. Барысы: Тәрбиеші сөйлем айтады: Алиса алма алды. Балалар «А» дыбысы неше рет кездескенін санайды (3 рет). 3«Кім жылдам?» Мақсаты: Берілген дыбыстан басталатын сөздерді көп айту. Барысы: Тәрбиеші дыбыс айтады: М. Балалар кезекпен: мысық, машина, мектеп, маман, май т.б. Кім көп сөз айтады — сол</p>
--	---	--	---	---

<p>Балалар тек қысқа тән киімдерді таңдайды (мысалы, етік, қолғап, пальто).</p> <p>2.– Балалар, біз М.Зверевтің "Су торғайы" әңгімесімен таныспыз. Бұл кісінің балаларға арналған әңгімелері көп. Соның ішінде «Қысқа дайындық» әңгімесімен танысамыз. Әңгімені мәнерлеп оқып береді.</p> <p>Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар:</p> <p>– Балалар, әңгіме нелер туралы айтылған?</p> <p>– Бал арасы не істеді?</p> <p>– Балды қанша жинады?</p> <p>– Сарышұнақ не жинайды? – Ал тоғайдағы жирен Тиін не істеді?</p> <p>– Барлық аңдар қысқа азық жинап жатқанда, Ит не істеп жүрді?</p> <p>– Ит ойлағандай қыс келмей қалды ма?</p> <p>– Қыстағы Иттің жағдайын кім айтады?</p> <p>– Жаз келгенде Ит өзіне-өзі берген сертті орындады ма?</p> <p>– Балалар, берген сертті орындамаған дұрыс па?</p> <p>– Әңгімеде жағымды кейіпкерлерге нелер жатады?</p> <p>– Жағымсыз кейіпкерлерді атаңдаршы? – Бал арасын, тиінді,</p>	<p>басталады?"</p> <p>Балалар гүл суретін табады.</p> <p>3. «Сиқырлы қап»</p> <p>Мақсаты: Дыбысты естіп, сөзді ойша айтуға үйрету.</p> <p>Барысы:</p> <p>Тәрбиеші қаптан бір зат алып, атын айтпайды. Тек алғашқы дыбысын айтады:</p> <p>– Бұл зат «А» дыбысынан басталады, жеуге болады.</p> <p>Балалар: Алма!</p> <p>Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау</p> <p>Күтілетін нәтиже: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды</p> <p>2.Қоршаған әлеммен таныстыру</p> <p>Арнайы көліктер.Жүк және жолаушы көліктері</p> <p>Міндеті: Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну</p> <p>1. Арнайы көліктер туралы түсіндіру</p> <p>Өрт сөндіру көлігі – өртті сөндіреді.</p> <p>Жедел жәрдем көлігі – науқас адамдарға көмек көрсетеді.</p> <p>Пошта көлігі – хат, посылка жеткізеді.</p>	<p>1. «Пішіндерді табу»</p> <p>Материал: Накты шар, текше, цилиндр немесе суреттері.</p> <p>Қалай ойнайды: Балаларға бірнеше денені береді, тәрбиеші сипаттайды: «Бұл пішін дөңгелек, бұрышы жоқ. Қайсысы?»</p> <p>Мақсаты: Түсіндіру арқылы пішіндерді ажырата білу.</p> <p>2. «Қай пішін жылжиды?»</p> <p>Материал: Дене пішіндері</p> <p>Қалай ойнайды: Тәрбиеші әр пішінді үстелге қойып, айналдырады немесе сүйреп жүреді.</p> <p>Мақсаты: Балалар цилиндрдің сырғанағанын, шардың домалағанын, текшенің сырғалмайтынын байқайды.</p> <p>Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атайды</p> <p>2.Сауат ашу негіздері</p> <p>Дыбыстық талдау</p> <p>Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>1.«Дыбысты естіп, секір!»</p> <p>Мақсаты: Есту арқылы дыбысты тез ажырату.</p> <p>Барысы:Тәрбиеші ережені түсіндіреді:</p>	<p>– Бір сөзбен айтқанда, қысқы табиғат. Бұны сурет жанрында «пейзаж» деп айтады. – Өлеңде автор қарды неге теңейді?</p> <p>– Қарды түсі мен түріне қарап тағы неге теңеуге болады?</p> <p>– Сендерге өлең ұнады ма?</p> <p>– Мен қазір өлең жолдарын қайталап оқимын, сендер қайталап айтыңдар.</p> <p>Ойын 1. “Қар қандай?”</p> <p>Мақсаты: Сын есімдерді қолдануға үйрету.</p> <p>Тәрбиеші: “Қар қандай?” — деп сұрайды.</p> <p>Балалар: “Ақ”, “Суық”, “Жұмсақ”, “Таза”, “Жарқыраған” т.б.</p> <p>Ойын 2. “Қар түйіршігін тап”</p> <p>Мақсаты: Заттың қасиетін ажырату.</p> <p>Балалар түрлі пішіндегі қағаз қиындыларынан қар тәрізділерін таңдайды.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе біледі</p> <p>2.Математика негіздері</p> <p>Шар.Текше.Цилиндр</p> <p>Міндеті: Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс</p>	<p>жеңімпаз.</p> <p>Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау</p> <p>Күтілетін нәтиже: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды</p> <p>2. Қоршаған әлеммен таныстыру</p> <p>Қазақстанның байлықтары мен жетістіктері</p> <p>Міндеті: Қазақстанның әсем табиғаты,көрнекі жерлері мен тарихи орындарының маңыздылығын түсіну</p> <p>Тәрбиеші түсіндіруі</p> <p>Қазақстанның табиғаты: Таулар, өзендер, көлдер, далалар туралы айтып беру.</p> <p>Мысалы: Алатау тауы, Көкшетау, Балқаш көлі.</p> <p>Көрнекі жерлері: Шарын шатқалы, Бурабай, Астана көрікті жерлері.</p> <p>Тарихи орындары: Ұлы Жібек жолы, Алматыдағы Медеу, Түркістандағы Қожа Ахмет Ясауи кесенесі.</p> <p>Жетістіктері: Ғарыш саласындағы жетістіктер (Байқоңыр ғарыш айлағы).</p> <p>Спорттағы жеңістер, мәдени жетістіктер.</p> <p>Дидактикалық ойындар</p>
---	---	--	--	---

<p>Сарышұнақты неге жағымды кейіпкерлерге жатқыздыңдар? – Ит неге жағымсыз кейіпкер? Күтілетін нәтиже: әңгімені бірізді айтып, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастырады 2. Математика негіздері Мен не істей аламын? Міндеті: Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. Тәрбиеші түсіндіреді: «Балалар, біз бүгін заттарды салыстыруды үйренеміз. Кей заттар бірдей, ал кейбірі басқа.» Көрнекі құралдарды көрсетеді: «Мысалы, мына екі шар бірдей түсті, бірақ бірі үлкен, бірі кіші» Балаларды қызықтыру үшін бірнеше затты салыстырып көрсетеді Ойын 1: «Сәйкестік табу» (беттестіру) Мақсат: бірдей қасиеттері бар заттарды жұптастыру Қалай ойнайды: Балаларға карточкалар</p>	<p>Қоқыс көлігі – қоқыс жинайды. 2. Жүк және жолаушы көліктерін таныстыру Жүк көліктері: Камаз, Газель, трактор – тауар немесе жүк тасымалдау. Жолаушы көліктері: Автобус, троллейбус, такси – адамдар тасымалдау. 3. Көрнекі материалдар Ойыншық көліктерді көрсету. Суреттер арқылы көліктердің жұмысын көрсету. Дидактикалық ойындар (Кім не тасиды?) Балаларға жүк пен жолаушы көліктерінің суреттері беріледі. Сұрақ: «Бұл көлік не тасиды?» Жауап: жүк немесе адамдар. «Көлікті таңда» Тәрбиеші кейіпкерлердің тапсырмасын айтады: «Науқасты ауруханаға жеткізу керек» → балалар «жедел жәрдемді» таңдайды. «Қоқысты жинау керек» → «қоқыс көлігін» таңдайды. «Көлік жарысы» Балаларға арнайы және</p>	<p>– Егер дауысты дыбыс естілсе – қол соғамыз. – Егер дауыссыз дыбыс естілсе – орыннан секіреміз. Мысалы: а, м, о, к, е, т... Балалар тыңдап, тиісті қимыл жасайды. 2. «Дыбыс жолы» Мақсаты: Дыбыстарды бірізділікпен айту арқылы сөз құрау. Барысы: Тәрбиеші әр балаға бір дыбыстан береді (мысалы: «б», «а», «л») – Балалар, қатарға тұрып, сөз құрайық. Қандай сөз шықты? Балалар: бал! Ойын басқа дыбыстармен жалғасады. 3. «Құлақ түр!» Мақсаты: Есту арқылы дыбысты есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші 3–4 дыбысты ретімен айтады: м, а, н. Балалар қайталайды. Кейін тәрбиеші бір дыбысты алып тастайды: м, н – балалар жоғалған дыбысты атайды (а). Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды</p>	<p>атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру 1. Тапсырма: «Дұрыс пішінді таңда» Нұсқау: Балалар суреттен көрсетілген пішінді белгілейді. Суреттер Сұрақ ☉ □ □ «Дөңгелек пішінді табыңыз» (шар – ☉) □ ☉ □ «Шарды табыңыз» (☉) □ □ ☉ «Цилиндрді табыңыз» (□) 2. Тапсырма: «Қайсысы домалайды?» Нұсқау: Балалардан сұрау: «Бұл пішін қалай қозғалады?» ☉ → домалайды (шар) □ → сырғалмайды (текше) □ → айналады немесе сырғиды (цилиндр) Балалар әр пішінді қозғалысымен сәйкестендіреді (қолмен көрсетуге болады). 3. Тапсырма: «Сипаттама бойынша тап» Нұсқау: Тәрбиеші сипаттайды, бала пішінді көрсетеді. «Бұл пішіннің барлық беті бірдей, бұрышы жоқ» → шар «Бұл пішіннің 6 беті бар,</p>	<p>«Сәйкестендір» ойыны: Балаларға суреттер мен атаулар беріледі, сәйкесін тауып жабыстыру керек. «Қайда?» ойыны: Балалар Қазақстан картасында көрсетілген табиғат және тарихи орындардың қайда екенін табады. «Мен кіммін?» ойыны: Тәрбиеші немесе бала белгілі бір тарихи немесе көрікті орын туралы сипаттайды, қалғандар ол нені білдіретінін табады. Күтілетін нәтиже: Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының маңыздылығын түсінеді 3. Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру Ормандағы қоян Сурет салу Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай,</p>
---	--	---	---	--

<p>беріледі. Тәрбиеші: «Сол түстегі барлық заттарды жұптастырындар» деп нұсқау береді. Балалар бірдей түс немесе пішін бойынша карточкаларды топтайды. Мысал:3 қызыл шар, 2 көк шар → қызыл шарларды бірге қою</p>	<p>жүк-жолаушы көліктерін бөліп, жарыс ұйымдастыру (сурет арқылы немесе ойыншық көліктерді кезекпен жылжыту). Күтілетін нәтиже: Арнайы көлік құралдарының түрлерін ажыратады 3.Көркем әдебиет Қыс</p>	<p>3.Көркем әдебиет Жантөре мен ақ қоян Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейнениң қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау Педагог жұмбақ жасырады. Өзі ақ, Өзі қорқақ. Ол не? (Қоян)</p>	<p>әр беті квадрат» → текше «Бұл пішіннің екі дөңгелек беті және бір қисық бүйірі бар» → цилиндр Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже: Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап 3.Қазақ тілі Жылқы Міндеті: Қазақ халқының мәдениеті үй жануарлары жылқы, сиыр, түйе қой, ешкі малдарын бағып қарауға баулу.</p>	<p>қиғашынан жүргізу. Қадамдар Қағазға жеңіл қарындашпен қоянның контурын сызады (дөңгелек бас, үлкен құлақтар, кішкентай көздер). Орман элементтерін қосады: ағаштар, бұталар, гүлдер, шөптер. Бояумен бояйды: қоян ақ, сұр немесе қоңыр түсте болуы мүмкін, орман жасыл, қоңыр, сары реңктерде. Мүсіндеу</p>
<p>Ойын 2: «Қайсысы басқаша?» (2–3 белгі бойынша сәйкессіздікті табу) Мақсат: сәйкессіз затты табу Қалай ойнайды: 3–4 зат көрсетіледі (мысалы: 2 қызыл шар, 1 көк шар). Тәрбиеші: «Қайсысы басқаша?» деп сұрайды. Балалар сәйкессіз затты көрсетеді және неліктен басқа екенін түсіндіреді. Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже: Беттестіру, тұтастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолданады 3.Қазақ тілі Сиыр Міндеті: Сөздік қор. Мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға) сөздермен</p>	<p>Міндеті: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Тәрбиеші слайдтан суреттер көрсетеді. – Мына суреттерден не көріп тұрсындар? – Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады? – Қыста адамдар қалай киінеді? Қыс мезгілі ұнай ма? – Қар қандай? (Әдемі, кішкентай, нәзік, жеңіл, үлпілдек, суық, ақ) – Кейде қар өте қалың жауады. Қарды үйіп, сырғанақ жасаймыз. Шанамен сырғанаймыз. – Бүгін біз ақын Абдрахман Асылбековтың «Қыс» өлеңімен танысамыз. Қандай қызық қыс деген, Бәрін шебер істеген. Бақша-бауды, тауды да</p>	<p>– Балалар, қыс мезгілінде қоянның түсі қардың түсі сияқты ақ болады. Бүгін біз осы ақ қоян туралы Бағдат Мәжитовтың «Жантөре мен ақ қоян» деген қызықты әңгімесімен танысамыз. Педагог әңгімені мәнерлеп оқып береді, мазмұнын түсіндіреді Сұрақ-жауап: – Әңгіме қалай аталады? Жантөре қардан не жасағысы келді? – Жантөре досы екеуі нені көрді? Жантөре досына не айтты? – Қардың арасынан ақ қоянды көргенде Жантөре не деді? – Қоянды не үшін жібере салды? Тіл ұстарту жаттығуы: Ян-ян – балалардан қашты қоян.</p>	<p>Жылқының сыртқы ерекшеліктерін көрсету: «Жылқының құйрығы, табаны, мұртшасы бар» Жылқының тіршілік ортасын сипаттау: «Жылқы жайылымда, қорада тұрады» Жылқының адамға пайдасы: көлік, ет, сүт, спорт, ойын-сауық Б) Дидактикалық ойындар «Дұрыс-бұрыс» Балаларға жылқы туралы қысқа мәліметтер айту: «Жылқы суда өмір сүреді» – дұрыс/бұрыс? «Жылқының төрт аяғы бар» – дұрыс/бұрыс?</p>	<p>Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау Қоянның денесін сопақша формада жасап, құлақтарын бөлек жасап, денеге жабыстырады. Көз, мұрын және аяқтарын қосады Жапсыру Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру,</p>

араластырып қояды.
Балаларға тапсырма береді:
– Балалар, мен сендерге жануарлардың суретін көрсетемін. Сендер оның төлін тауып, қатар қоюларың керек.
Мысалы:
Тәрбиеші: Бұл не?
Бала: – Сиыр.
Тәрбиеші: – Ал оның төлі қайсысы?
Бала: – Бұзау.
Тақпақ жаттау
☞ Сиыр мөңіреп, сүтін берер,
☘ Шөпті жейді, суын ішер.
☞ Біз де сиырды жақсы көреміз,
♥ Қамқор болып, бағып жүреміз!
Күтілетін нәтиже: Мал өсіруге байланысты қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға сөздері арқылы сөздік қорлары молаяды
4. Дене тәрбиесі
Секіру
Міндеті: Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру, 20 сантиметр дейінгі

мәнерлеп айтады
4. Музыка
Қысқы орманда
Міндеті: Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.
Тәрбиеші түсіндіруі:
«Бүгін біз қысқы орманға саяхат жасаймыз» деп балаларға қызықты әңгімені бастау.
Қысқы табиғат ерекшеліктерін сипаттау: қар жауып тұр, жел соғып тұр, ағаштар тоңып тұр. Музыканың сипатын түсіндіру:
Музыканың ритмі мен көңіл-күйін сипаттау (мысалы: баяу, жеңіл, күлкілі, қатты жел сияқты).
Балаларға музыка тыңдатып, оның сипатымен байланыстырылған қимылдарды көрсету.
Дидактикалық ойындар: «Қар жапырағы» ойыны: Балалар «қар» болып билейді: баяу музыкада ақырын жерге түседі, тез

сызықтан секіреді.
«Тоқта!» дегенде бәрі қимылсыз тұрып қалады.
Кім қозғалып кетсе, бір ұпай жоғалтады.
Сонында ең тәртіпті әрі дәл секірген бала жеңеді.
Ойын: «Кім көп секіреді?»
Мақсаты: Арқанмен секіру жылдамдығын және төзімділікті дамыту.
Барысы: Белгі берілгенде балалар арқанды алға айналдырып, үздіксіз секіреді.
30 секунд ішінде кім көп рет секірсе — сол жеңімпаз.
Ересектер үшін нұсқа: оң және сол аяқты алмастырып секіру.
3. Ойын: «Құстай қон!»
Мақсаты: Биіктіктен секіріп, дұрыс қонуға дағдыландыру.
Барысы: Балалар кезекпен шағын биіктіктен секіреді.
Мұғалім «Құстай қон!» дегенде, балалар тізесін сәл бүгіп, жұмсақ қонуды үйренеді.
Дұрыс қонған балаға жұлдызша беріледі.
Күтілетін нәтиже: Биіктікке секіруді меңгереді

сахналау;
шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.
Тәрбиеші түсіндіруі:
«Бүгін біз қысқы орманға саяхат жасаймыз» деп балаларға қызықты әңгімені бастау.
Қысқы табиғат ерекшеліктерін сипаттау: қар жауып тұр, жел соғып тұр, ағаштар тоңып тұр. Музыканың сипатын түсіндіру:
Музыканың ритмі мен көңіл-күйін сипаттау (мысалы: баяу, жеңіл, күлкілі, қатты жел сияқты).
Балаларға музыка тыңдатып, оның сипатымен байланыстырылған қимылдарды көрсету.
Дидактикалық ойындар: «Қар жапырағы» ойыны: Балалар «қар» болып билейді: баяу музыкада ақырын жерге түседі, тез музыкада желмен ұшып кете береді.
Таныс би қимылдарын қолдану:
Тәрбиеші таныс қимылдарды көрсетеді: қолдарды көтеру, айналу, секіру.

ойындарға қатысуға баулу.
1. «Ақсерек–Көксерек»
Мақсаты: Күш, ептілік және топтық ұйымшылдықты дамыту.
Ойын барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топ «Ақсерек», екіншісі «Көксерек». Бірі-бірінің баласын шақырып, тарту арқылы өз жағына өткізуге тырысады.
Бұл ойын қол, иық, бел бұлшықеттерін дамытады.
2. «Арқан тарту»
Мақсаты: Күштілік пен топтық үйлесімділікке тәрбиелеу.
Қажетті құрал: Арқан
Ойын барысы: Екі топ арқанның екі жағын ұстап, белгі берілгенде өз жағына қарай тартады.
Белгіленген сызықтан қарсылас топты өткізген команда жеңеді.
3. «Асық ату»
Мақсаты: Мергендік, көз мөлшерін, дәлдікті дамыту.
Құрал: Асықтар.
Барысы: Асықтар шеңберге қойылады. Балалар кезекпен сызықтан асық

	<p>биіктікке секіру.</p> <p>Дидактикалық ойын: “Кім жылдам әрі дәл секіреді?”</p> <p>Балалардың секіру дағдыларын (арқанмен, сызықтан, биіктіктен) дамыту;</p> <p>Ойын барысы:</p> <p>Мұғалімнің нұсқауы:</p> <p>Балалар шеңбер жасап тұрады. Мұғалім:</p> <p>– «Кім арқанды алға айналдыра отырып, қателеспей 5 рет секіреді?» – деп тапсырма береді.</p> <p>Әр бала кезекпен орындап, ұпай алады.</p> <p>Келесі кезең:</p> <p>– «Оң және сол аяқты алмастырып секір!»</p> <p>– «Сызықтан секір де, артқа қайта орал!»</p> <p>– «Орнында айналып секір!»</p> <p>Әр тапсырма 10–15 секунд ішінде орындалады.</p> <p>Қиындату деңгейі:</p> <p>Соңында балалар 20 см биіктіктен секіреді. Дұрыс қонған балаға жұлдызша немесе ұпай беріледі.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Биіктікке секіруді меңгереді</p>	<p>музыкада желмен ұшып кете береді.</p> <p>Таныс би қимылдарын қолдану:</p> <p>Тәрбиеші таныс қимылдарды көрсетеді: қолдарды көтеру, айналу, секіру.</p> <p>Балалар музыкаға сәйкес осы қимылдарды өзгертіп, ойдан би қимылдарын шығарады.</p> <p>Әнді сахналау:</p> <p>Мәтінге сәйкес әнді балалар орындап, әр ән жолына сәйкес қимылды қосады.</p> <p>Мысалы: «Аяз соғып тұр» — қолдарды желге ұқсатып тербету.</p> <p>Шығармашылық тапсырмалар:</p> <p>Балаларға өз идеяларын қосуға мүмкіндік беру: «Қысқы орманда сен қандай жануарсың, қандай қимылдар жасайсың?»</p> <p>Әр бала өз қимылын көрсетіп, топпен біріктіріп сахналық көрініс жасау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Таныс би қимылдарын жасайды</p>		<p>Балалар музыкаға сәйкес осы қимылдарды өзгертіп, ойдан би қимылдарын шығарады.</p> <p>Әнді сахналау:</p> <p>Мәтінге сәйкес әнді балалар орындап, әр ән жолына сәйкес қимылды қосады.</p> <p>Мысалы: «Аяз соғып тұр» — қолдарды желге ұқсатып тербету.</p> <p>Шығармашылық тапсырмалар:</p> <p>Балаларға өз идеяларын қосуға мүмкіндік беру: «Қысқы орманда сен қандай жануарсың, қандай қимылдар жасайсың?»</p> <p>Әр бала өз қимылын көрсетіп, топпен біріктіріп сахналық көрініс жасау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Таныс би қимылдарын жасайды</p>	<p>атады.</p> <p>Кім көп асық ұтса — жеңімпаз.</p> <p>Күтілетін нәтиже: жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысады</p>
Серуенге дайындық	<p>1. Ауа райын бақылау:</p> <p>Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді:</p> <p>Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу.</p> <p>2. Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:</p> <p>Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б.</p>				

3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:
Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді.
4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері
Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды.
Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды.
Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.

Серуен	Тақырып: Құстар қыс мезгілінде Қимылды ойын: «Құстар мен мысық» Барысы: Балалар құс рөлінде жүгіреді, тәрбиеші мысық болып ұстамақ болады. Бақылау: Торғайларды бақылау. Олардың жем іздеуін, қозғалысын, дыбысын бақылау. Еңбек әрекеті: Құстарға жем шашу.	Тақырып: Жел күшейді Қимылды ойын: «Жел және жапырақ» Барысы: Тәрбиеші жел рөлінде болады, балалар жапырақ сияқты жан-жаққа шашырап қашады. Бақылау: Жел бағыты. Балалар жеңіл қағаз немесе шарф арқылы желдің бағытын анықтайды. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау	Тақырып: Аязды күн Қимылды ойын: «Аяз бен балалар» Барысы: Аяз болып тәрбиеші қуады. Балалар белгіленген орынға тығылады. Бақылау: Тыныстан шыққан бу. Балалар ауызынан шыққан буды қарап, «неге бу шығады?» деген сұраққа жауап іздейді. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау	Тақырып: Қысқы аспан Қимылды ойын: «Бұлтты тап» Барысы: Тәрбиеші бұлттардың атын (ақ, сұр, қою) айтады, балалар аспаннан тауып көрсетеді. Бақылау: Аспанның түсі, бұлттардың қозғалысы. Балалар көздерін аспанға қадап, қозғалысын, түсін салыстырады. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау	Тақырып: Жел күшейді Қимылды ойын: «Жел және жапырақ» Барысы: Тәрбиеші жел рөлінде болады, балалар жапырақ сияқты жан-жаққа шашырап қашады. Бақылау: Жел бағыты. Балалар жеңіл қағаз немесе шарф арқылы желдің бағытын анықтайды. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"				
Жеке жұмыс	Тіл дамыту және сөйлеу мәдениеті Мақсаты: Сөздік қорды байыту, сөйлем құрау дағдысын жетілдіру. Жеке жұмыс түрлері: Сурет бойынша әңгіме	Математикалық ұғымдарды дамыту Мақсаты: Сан және пішін туралы түсінікті бекіту, санау дағдыларын дамыту. Жеке жұмыс түрлері: 1-ден 10-ға дейін тура	Бейнелеу және шығармашылық іс-әрекет Мақсаты: Баланың қиялын, қол қимылдарын, түстерді ажырату қабілетін дамыту. Жеке жұмыс түрлері:	Тіл дамыту және сөйлеу мәдениеті Мақсаты: Сөздік қорды байыту, сөйлем құрау дағдысын жетілдіру. Суретпен жұмыс: Педагог	Бағыты: Танымдық және әлеуметтік-эмоциялық даму Мақсаты: Баланың қоршаған ортамен қарым-қатынасын, өзін-өзі таныту қабілетін

	құрау («Менің отбасым» «Не артық?» ойыны (сөздік қорды дамыту) Дыбыстарды ажырату (к- ғ, с-ш)	және кері санау Пішіндерді сәйкестендіру («дөңгелек – күн», «үшбұрыш – шатыр») «Кім тез табады?» ойыны (пішіндермен жұмыс)	«Менің үйім» суретін салу «Түстер әлемі» (түстерді сәйкестендіру ойыны) Саусақпен сурет салу («Жаңбыр жауды»)	жануарлардың суреттерін көрсетеді. Сұрақтар арқылы баланың ойын жетелейді: Бұл қандай жануар? Ол қайда өмір сүреді? Адамдарға қандай пайдасы бар?	дамыту. Жеке жұмыс түрлері: «Мен кімін?» (өзін таныстыру ойыны) «Жақсы сөз айтайық» (эмоциялық қарым- қатынас дамыту) «Жануарларды тап» (логикалық ойлау)
Балалардың өзіндік іс- әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	Бағыты: Үстел ойындары Мақсаты: Зейінділікті, ойлау қабілетін және логикалық дағдыларды дамыту Балалардың іс-әрекеті: Пазл жинау (түрлі көлемдегі суреттер) Сәйкестендіру карточкалары (түстер, жануарлар, пішіндер)	Бағыты: Кітаптарды қарау және оқу мәдениеті Мақсаты: Тіл дамыту, ойлау қабілетін арттыру, кітапқа қызығушылық қалыптастыру Балалардың іс-әрекеті: Суретті кітаптарды қарап, әңгімелеу «Сұрақ – жауап» ойыны (кітаптан сюжетке байланысты)	Бағыты: Қимыл-қозғалыс және логикалық ойындар Мақсаты: Баланың жалпы дамуын, қимыл- қозғалысын, ойлауын дамыту Балалардың іс-әрекеті: Логикалық ойындар: «Не артық?» / «Қайсысы басқаша?» Музыкалық қозғалыс ойыны (ритмге билеу, қимылдарды қайталау)	Бағыты: Үстел ойындары Мақсаты: Зейінділікті, ойлау қабілетін және логикалық дағдыларды дамыту Балалардың іс- әрекеті: Кім жылдам?» ойыны – сан және әріп сәйкестендіру Лото ойыны (сурет/сөз сәйкестендіру)	Бағыты: Кітаптарды қарау және оқу мәдениеті Мақсаты: Тіл дамыту, ойлау қабілетін арттыру, кітапқа қызығушылық қалыптастыру Балалардың іс-әрекеті Қысқаша әңгіме айту (суреттер бойынша) Қызықтырған кейіпкерді таңдап, рөлге ену
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен “Өнегелі 15 минут” өткізу 1. Ақпарат беру Баланың жалпы дамуы: сөйлеу, моторика, қимыл-қозғалыс, шығармашылық, әлеуметтік дағдылар. Балалардың күнделікті іс-әрекеті: өзіндік ойындар, ұйымдастырылған іс-әрекеттер, оқу-бейнелеу жұмыстары. Қауіпсіздік пен денсаулық ережелері. 2. Кеңес беру / практикалық ұсыныстар Үйде баланың сөйлеуін, сөздік қорын дамыту әдістері. Достық пен сыйластықты қалыптастыру ойындары. Баланың өзіндік іс-әрекетін қолдау: пазл, сурет, қимыл ойындары. 3. Сұрақ-жауап				

Ата-аналар өз сұрақтарын қояды.

Педагог қысқа әрі нақты жауап береді, тәжірибелік кеңестер ұсынады.

Тексерілді:

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншалған ауылының ЖОББМ»КММ

Мектепалды 0 «А» сыныбы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2-апта 08-12-желтоқсан 2025-2026 оқу жылы

Желтоқсан: Құндылық : Бірлік пен ынтымақ

Апта дәйексөзі: Татулық-табыстың кілті

Күн тәртібі	Дүйсенбі 08.12.25	Сейсенбі 09.12.25	Сәрсенбі 10.12.25	Бейсенбі 11.12.25	Жұма 12.12.25
Балаларды қабылдау	<p>Ойын атауы: «Көңіл-күйді тап!»</p> <p>Мақсаты: Баланы күннің басында жақсы көңіл күйге бөлеу</p> <p>Ойынның барысы: Таңертең балаларды есік алдында күлімдеп қарсы аласыз. Оларға: «Қош келдің! Сен бүгін қандай көңіл-күймен келдің? Кел, эмоция тандап көр!» — дейсіз. Арнайы себетке немесе қабырғаға ілінген эмоция карточкаларынан бала өзі таңдағанын көрсетеді. Ол эмоцияны таңдап болған соң, тәрбиеші: - Керемет! Ал енді осы көңіл-күйді көрсетіп көрші! - Қуансаң — секіріп көрсет! - Таңғалған кейіп көрсет! - Ренжіп қалсаң, не істер едің?» — деп ойынды жалғастырады. Соңында: Бала өзі қалаған амандасу түрін таңдап, тәрбиешімен немесе досымен амандасады.</p> <p>(Адал азамат) Күй күмбірі: «Кеңес» күйі. Мақсаты: Қазақ халқының өнеріне деген сүйіспеншілік ояту</p> <p>Балалар, бұл әуен — күй деп аталады. – Қазір сіздер тыңдап отырған күй — «Кеңес» деп аталады. – Бұл күйді атақты күйші Құрманғазы атамыз шығарған. – «Кеңес» деген сөз — ақыл айту, жақсы ой бөлісу деген мағына береді. – Бұл күйде бір-бірімен кеңесіп отырған адамдар сияқты сабырлы, байсалды, терең ой бар. – Тыңдап көріңдер, күйдің әуені тыныш, жай жүріп отырады. Бұл — адамға ой салады, жүрегіне тыныштық береді.</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<p>Бала ата-анадан үлгі алады</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: <p>«Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді.</p> <p>Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген 				

қызығушылығын арттырады.

Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық

- Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол.

Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	«Игі істер қоржыны» Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, соншадөңгелексалуұсын ылады.Балақиналғанжағ дайда,оғанкөмектесукере к. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады	Қимылды ойын: «Ұшады – ұшпайды» Мақсаты: Құстар мен заттардың айырмашылығын табу Барысы: Тәрбиеші балалардың алдына шығып, әртүрлі заттар мен жануарлардың атын атайды. Егер айтылған нәрсе ұшатын болса – балалар қолдарын жайып «ұшқандай» етіп қимылдайды. Егер ұшпайтын нәрсе айтылса – қозғалмай тұрады. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	«Абай бол» ойыны Мақсаты: Жол ережелерін үйрету, қауіпсіздік ережелерін меңгерту Барысы: Ойын алаңына жол белгілерінің суреттері (светофор, жолақ, т.б.) қойылады. Балалар бағдаршам түстеріне байланысты әрекет жасайды: Жасыл – жүреді Сары – орнында тұрады Қызыл – тоқтайды	Жұмбақтар: «Р, Ш, Д» дыбыстарынан басталатын Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс тану және сөздік қорын байыту Барысы: Тәрбиеші әріптерге байланысты жұмбақтар жасырады, балалар жауабын табуға тырысады. Мысалдар: қызыл, аузы бар, бірақ сөйлемейді. (Раушан) Ш: Шырылдайды жаз бойы, тыным таппай бір қойды. (Шегіртке)	Дидактикалық ойын: «Түстерді анықта?» Мақсаты: Балаларды түстерді тануға және ажыратуға үйрету Барысы: Тәрбиеші түрлі-түсті заттарды көрсетеді немесе түрлі карточкалар ұсынады. Балалар түстерді атап, сол түске сай ойыншық немесе зат табады.)
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұрылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары				

Саппен жай жүру, тыныс алу жолдарына жаттығу.
«Сағат»-тырс-тырс

Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӘ)

Қ.Р. әнұранын айту
«Сиқырлы таяқша»
Ойынның мақсаты: балаларды зейін қоюға, мейірімділікке, досына көмектесуге тәрбиелеу.
Балалар шеңберге тұрып, өздеріне көмек қажет болған жағдайды кезек-кезек айтып береді, мысалы: тісім ауырды, біреу ренжітті, көңіл-күйім болмады және т.б. Қатысушылар жағдайларын айтып болғаннан кейін, педагог «сиқырлы таяқшаны» қолына алып, былай дейді:
«Сиқырлы таяқша, досыңа көмектес!».

«Мақтау сөздер айту»
Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу.
Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды. (Адалдық әліппесі)

Тек жақсы қасиеттерді ата»
Педагог қолына доп алып, балалардың алдына тұрады да, олардың әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс. Бұл жағдайда олар педагогке қарап қайтамақ жасайды (Адалдық әліппесі)

Адалдық шеңбері»
Ойынның мақсаты: балаларды адалдыққа тәрбиелеу, зейінді дамыту. Педагог балаларды екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап, «адалдық шеңберін» құра отырып, қолдарын жоғары көтереді. Екінші команданың мүшелері бірінің бірінің артынан бірі сапқа тұрып, көңілді музыкамен «адалдық шеңберінің» ішіне кіріп, шығады

«Адал досқа арналған ашық хат»
Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасты қалыптастыру.
Педагог балаларға достық туралы мақал айтып береді, содан кейін өзінің адал досы деп санайтын адамды атауды және оның себебін түсіндіруді сұрайды. Әңгіме соңында балаларға адал досы үшін ашық хат дайындау ұсынылады

Кестеге сәйкес ҮІӘ

1. Сөйлеуді дамыту
Менің Отаным
Міндеті: Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану

1. Сауат ашу негіздері
Дыбыстық талдау
Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау
Тәрбиеші түсіндіреді:
* Дыбысты ** айтамыз және естиміз**.

1 Математика негіздері
Таңертең, күндіз, кеш, түн.
Кеше, бүгін, ертең
Міндеті: Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау.
Тәулік деген не? **

1. Сөйлеуді дамыту
Тәуелсіз елдің ұланымыз
Міндеті: Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы

1. Қоршаған әлеммен таныстыру
Әдептілік-әдемілік
Міндеті: Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өзін-өзі әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге баулу
Тәрбиеші түсіндіруі

Балалар, біз бір-бірімізді түсіну үшін не істейміз? Әрине, сөйлесеміз, тілдесеміз. Сөйлемдердің үш түрі болады.
Біріншісі – *хабарлы сөйлем*, бір нәрсені хабарлап айтады. Сөйлем соңынан нүкте қойылады. Мысалы: Менің Отаным – Қазақстан.

Ал енді сендер хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер. Сөйлем соңына не қойылады? Сөйлемнің екінші түрі – *лепті сөйлем*.

Ол адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым!

Лепті сөйлем көтеріңкі сезіммен айтылады.

Ал енді лепті сөйлемге мысал келтіріңдер.

– Сөйлемнің үшінші түрі – *сұраулы сөйлем*. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап тұрғанын білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады.

Мысалы: Сен Алматыға бардың ба? Рәміздерді

* Дыбыстың таңбаланған түрі – ****әріп****.

* Дауысты дыбыстар — созылып айтылады, кедергісіз шығады.

* Дауыссыз дыбыстар — айтқанда кедергі болады.

1. «Дыбыс тыңда!» Тәрбиеші дыбысты айтады, балалар оның ауысты ма, дауыссыз ба екенін айтады.

Мысалы: «о» → дауысты, «м» → дауыссыз.

2. «Сөзді бөліп айт» Балалар сөзді бөліп айтады:

«қол» → қ – о – л

«күн» → к – ү – н

«ас» → а – с

Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау

Күтілетін нәтиже:

сөздегі дыбыстардың ретін және дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды

2. Қоршаған әлеммен

таныстыру

Қазақстан Республикасының

Тәрбиеші түсіндіреді: «Тәулік — бұл 24 сағат. Бір тәулік төрт бөліктен тұрады: таңертең → күндіз → кеш → түн

Балаларға суреттер көрсетіледі.

Тәулік бөліктері:

Таңертең

Күн шығады

Балалар оянады

Таңғы ас ішеміз

Күндіз

Күн жоғары

Балалар ойнайды, сабақ оқиды

Кеш

Күн батады

Үйге қайтамыз, кешкі ас

Түн

Ай туады

Демаламыз, ұйықтаймыз

Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:

— «Сен таңертең не

істейсің?»

— «Кешке не істейміз?»

Бұл диалог жүргізу дағдысын дамытады.

Жұмыс дәптердегі

тапсырмаларды

орындайды

Күтілетін нәтиже: Тәулік бөліктерінің

әңгімелерді құрастыру

Тәрбиешінің түсіндіру

Балалар, бүгін біз Тәуелсіз Қазақстан, біздің Отанымыз, еліміз, жеріміз туралы сөйлесеміз.

Қазақстан – кең байтақ, тәуелсіз мемлекет. Біз осындай азат елде өмір сүретін еліміздің болашағы – ұланымыз. Тәуелсіздік дегеніміз – еркіндік, өз жерімізде өз тілімізді, дәстүрімізді сақтау. Біз өз елімізді жақсы көріп, құрметтейміз.

Қазақстанның рәміздері: Туы, Елтаңбасы, Әнұраны бар. Әрқайсысының мағынасы ерекше. Біз бүгін осы тақырыпта шағын әңгімелер құрап, ойымызды ретімен, түсінікті айтып үйренеміз.

Әңгіме құрастыруға бағыттап тұрған сұрақтар Балаларға бірізді монолог құрастыру үшін:

Қазақстан қандай мемлекет?

Неліктен біз өз елімізді жақсы көреміз?

Қандай мемлекеттік рәміздерді білесің?

Өзің Қазақстанның

Ізгі сөздер –

сыпайылықты, мейірілімділікті, мәдениеттілік білдіретін сөздер.

Әдептілік деген сөзді қалай түсінесіңдер?

– Әдепті баланың қандай қасиеттері болу керек? – Ұқыпты, тілалғыш, қайырымды, еңбекқор, адал, мейірімді, сыпайы. – Әдепті бала барлық адамдармен амандасып жүреді. Ата-анасының айтқанын орындайды. Өтірік айтпайды, достарын жақсы көреді, ешкімді ренжітпейді.

Сюжетті суреттермен жұмыс:

1. Әр суреттегі жағдаят бойынша балалар не деуі мүмкін Бір-бірімізді көргенде не айтамыз?

Қоштасқанда не айтамыз? Ас ішкенде не айтамыз?

Ойыншықтармен бөліскенде не айтамыз?

2. Екі дос бір-біріне қандай сөздер айтты?

Ойланып, жауап бер.

3. Баланың іс-әрекетін

білесің бе?

Ал енді сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер.

Сөздік жұмысы:

хабарлы, лепті, сұраулы.

Балалар, мен өлең

жолдарын оқимын. Өлең

жолдары арасынан

сөйлемнің қандай түрін

естігенінді табасыңдар.

Менің Отаным

Әйнегі – Күн,

Шатыры – аспан,

Кең далам асқақ.

Төсі толған егін,

Көлдері күміс шашқан,

Қазақстан Республикам

менің!

Дидактикалық ойын:

«Қажетті тыныс белгілерін қой»

Шарты: берілген суреттің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемнің тыныс белгісін қою.

Педагог балаларға әртүрлі суреттер таратып береді.

Үлестірмелі

материалмен жұмыс

Сұрақтарға жауап бер.

Отанымыздың табиғаты қандай?

Еліміздің халқы туралы әңгімеле.

Еліміздің бас қаласын ата.

мемлекеттік рәміздері

Міндеті: Қазақстан мемлекетінің

рәміздеріне құрмет көрсету.

Тәрбиешінің түсіндіру

Мемлекеттік рәміздер дегеніміз не?

«Мемлекеттік рәміздер

— елдің тұтастығын,

тәуелсіздігін, болмысын

көрсететін арнайы

белгілер. Қазақстанның

үш рәмізі бар: Ту,

Елтаңба, Әнұран.»

-Қазақстан Туы

Тәрбиеші Тудың суретін

көрсетіп түсіндіреді:

Тудың түсі көк —

бейбітшілік пен ашық

аспан белгісі.

Ортасында алтын

күн— өмір, жылулық.

Күн астында қыран —

еркіндік белгісі.

Жиегіндегі өрнек —

қазақтың ұлттық ою-

өрнегі.

Елтаңба

Пішіні — шеңбер.

Ортасында — шаңырақ,

бірліктің белгісі.

*Екі жағында —

қанатты пырақтар, ерлік

пен жүйріктіктің

ауысуынбіледі

2.Сауат ашу негіздері

Сөйлем

Міндеті: Сөйлем туралы

бастапқы түсініктерді

қалыптастыру

(грамматикалық

анықтамасыз), сөйлем

сөздерден тұратынын

түсіну.

Тәрбиешінің түсіндіруі

Сөйлем деген не?

(қарапайым деңгей)

Тәрбиеші балаларға

түсіндіреді:

* «Сөйлем — айтылған

ой.»

* «Сөйлемде бір нәрсе

туралы айтылады.»

* «Сөйлем сөздерден

кұралады.»

Мысалы:

**«Мысық ойнайды.»

Бұл — сөйлем. Өйткені бір

ойды білдіреді.

Сөйлем сөздерден тұрады

Мысал:

«Балалар ойнайды.

Тәрбиеші сөздерді бөлек

көрсетеді:

Балалар / ойнайды.

«Екі сөз бірігіп бір сөйлем

болды» деп түсіндіреді.

ұланы ретінде не істей аласың?

(оқимын, еңбек етемін, табиғатты қорғаймын,

үлкендерді

құрметтеймін)

Дидактикалық

ойындар

1. «Сөйлемді аяқта»

Тәрбиеші бастапқы

бөлігін айтады,

балалар аяқтайды:

Қазақстан – ...Мен

елімді ...

Тәуелсіздік – ...

Мен елімнің

ұланымын, өйткені ...

2. «Сурет бойынша

әңгіме құрастыру»

Рәміздер, туған жер,

табиғат, балалар

бейнеленген суреттер

ұсынылады.

Балалар бірізді,

байланысты әңгіме

кұрайды.

3. «Қай рәмізді

айттым?»

Тәрбиеші сипаттама

береді, бала рәмізді

табады.

Мысалы: «*Көк аспан*

түсті, ортасында

алтын күн...» — Ту.

Күтілетін нәтиже:

Негізгі ойды дұрыс

жеткізе біледі

ата. Қалай ойлайсың, әжей балаға не айтты?

Күтілетін

нәтиже: Әдептілік

сақтаудың мәнін

түсінеді

2.Сауат ашу негіздері

Сөйлем сызбасы

Міндеті: Сөйлем

туралы бастапқы

түсініктерді

қалыптастыру

(грамматикалық

анықтамасыз), сөйлем

сөздерден тұратынын

түсіну.

Тәрбиешінің түсіндіруі

Балалар, біз бүгін

сөйлем туралы

танысамыз.

Сөйлем дегеніміз – **бір**

толық ойды білдіретін

сөздер тізбегі.

Мысалы: *Балалар*

ойнайды.

Бұл сөйлемде бір ой бар

және ол **екі сөзден**

тұрады.

Сөйлем

әрқашан: Бірнеше сөзден

тұрады. Толық ойды

білдіреді.

Дауысты көтеріп, анық

айтылып аяқталады.

Енді сөйлемнің

сызбасын

Күтілетін нәтиже: Өлеңді

жаттап, сөйлем түрлерін ажыратады

2. Математика негіздері

Жазық фигура мен көлемді фигура

Міндеті: Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.

1. Жазық фигуралармен таныстыру

Тәрбиеші балаларға түрлі-түсті фигураларды көрсетеді:

Дөңгелек — домалақ, бұрышы жоқ.

Сопақша — созылыңқы дөңгелек сияқты.

Үшбұрыш — үш қабырғасы, үш бұрышы бар.

Шаршы — төрт қабырғасы

тең, төрт бұрышы бар.

Тік төртбұрыш — қарапайым төртбұрыш, екі ұзын, екі қысқа қабырғасы бар.

Тәрбиешінің сөзі:

«Мынау — жазық

нышаны.

Үстінде — жұлдыз, жарқын болашақ белгісі.

«QAZAQSTAN» деген жазуы бар.

Әнұран

Әнұран — еліміздің басты музыкалық белгісі.

Әнұран орындалғанда қолды жүрек тұсына қою керек

Әнұранды құрметпен тыңдау — әр азаматтың парызы.

Дидактикалық ойындар

1. «Қай рәміз?»
Тәрбиеші сипаттама айтады, балалар қай рәміз екенін табады.

Мысалы:
— «Көк аспан, күн, қыран» → Ту

— «Шаңырақ, пырақ» → Елтаңба

— «Орындалады, тыңдаймыз» → Әнұран

2. «Жинап құрастыр» (пазл ойыны)

Тәрбиеші Ту, Елтаңба, қыран, күн, оюлар кескіндерін бөлек береді.

Балалар бөліктерден

Туды немесе Елтаңбаны

Сөйлемнің ерекшеліктері:

Мағынасы бар;

Бір ойды білдіреді;

Сөздер тәртіппен орналасады;

* Ауызша айтқанда дауыс ырғағы өзгереді;

Жазғанда бас әріптен басталып, соңында нүкте

қойылады (қысқа түсіндіру)

Дидактикалық ойындар

1. «Сөйлем құра»

Тәрбиеші сөз карточкаларын береді: мысалы: *алма, қыз, жеді.*

Балалар оларды сөйлем етіп құрайды:

«Қыз алма жеді.»

2. «Қайсысы сөйлем?»

Тәрбиеші мысал келтіреді:

* *Ойыншық.* (сөйлем емес)

* *Ойыншық жерде жатыр.* (сөйлем)

Балалар айырмашылығын айтады.

Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау

Күтілетін нәтиже: Сөйлем

туралы бастапқы түсініктерді қалыптасады

3. Көркем әдебиет

Тәуелсіздігіміз мәңгілік

Міндеті: Әңгімелесушіні

2. Математика

негіздері

Таңертең, күндіз, кеш, түн. Кеше, бүгін, ертең

Міндеті: Тәулік

бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін",

"ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен –

содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау.

Тәрбиеші түсіндіруі

Кеше – бүгін – ертең

Бүгін — дәл қазір жүріп жатқан күн.

Кеше — бүгіннен бір күн бұрын.

Ертең — бүгіннен кейінгі күн.

Мысалы:

«Бүгін — дүйсенбі

болса, кеше — жексенбі, ертең —

сейсенбі.»

Оқиғалардың ретін

анықтау

Алдымен таңертең тұрамыз,

Содан кейін күндіз ойнаймыз,

Бұрын күн шыққан, кейінірек батады.

Дидактикалық ойын

1. «Қай кезде болады?»

Тәрбиеші әрекеттерді

қарастырайық.

Сөйлемдегі әр сөзді біз **дөңгелекпен (●)** немесе **сызықшамен (—)** белгілейміз.

Сызба бойынша жұмыс

Тәрбиеші сөйлем айтады, балалар сызбасын құрайды:

Алма қызыл. → ● ●

Жел баяу соқты. → ● ● ●

●

Гүл ашылды. → ● ● ●

Айнұр мектепке келді.

→ ● ● ● ●

Дидактикалық ойындар

1. «Сөйлемді тап»

Тәрбиеші сөздер айтады:

алма, жүгірді, қыз, әдемі, кітап оқиды

Балалар осы сөздерден **толық ой білдіретін сөйлем** құрап айтады.

Мысалы: *Қыз кітап оқиды.*

2. «Сөздерден сөйлем құрастыр»

Тәрбиеші араластырып береді:

Ойнайды — балалар

Ұшты — құс

Күн — шықты

Балалар оларды дұрыс ретке келтіріп сөйлем

<p>фигуралар. Олар — жалпақ. Қолмен ұстасақта, қалыңдығы жоқ.»</p> <p>2. Көлемді денелермен таныстыру</p> <p>Нақты ойыншықтар немесе пластикалық фигураларды көрсету:</p> <p>Шар — домалақ, домалап кетеді.</p> <p>Текше (куб) — барлық қыры бірдей.</p> <p>*Цилиндр — екі жағы дөңгелек, ортасы ұзынша.</p> <p>Тәрбиешінің сөзі: «Бұл — көлемді фигуралар немесе денелер. Бұлардың биіктігі, ені, қалыңдығы бар. Қолымызбен ұстасақ, көлемін сеземіз.»</p>	<p>құрастырады.</p> <p>3. «Рәміздерді ата»</p> <p>Үш карточка: Ту – Елтаңба – Әнұран.</p> <p>Тәрбиеші біреуін көтереді, балалар хормен атайды.</p> <p>4. «Құрмет көрсет» Әнұран әуені қосылады.</p> <p>Балалар:</p> <p>Түзу тұрады</p> <p>Қолдарын жүрек тұсына қояды</p> <p>Тыныштық сақтайды</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсетеді</p> <p>3.Көркем әдебиет</p> <p>Тәуелсіздік</p> <p>Міндеті:</p>	<p>тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету;</p> <p>– Қазақстан қандай мемлекет? – Қазақстанның бас қаласы қалай аталады? – Астананың көрікті жерлерін ата. – Қазақстанның жері кең-байтақ, табиғаты бай, егемен мемлекет.</p> <p>Қазақстанның бас қаласы – Астана Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Педагог «Тәуелсіздік күні» слайдын көрсетіп, әңгімелейді. 16 желтоқсан – Тәуелсіздік күні. Өткенді еске алып, батырларымызға тағзым етеміз. Тәуелсіздік монументіне гүл шоғын қоямыз.</p> <p>– Бүгін Әлия Дәулеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша жазылады.</p>	<p>айтады, балалар қай уақытта болатынын анықтайды:</p> <p>Ұйықтаймыз → Түн Оянамыз → Таңертен</p> <p>Ойын ойнаймыз → Күндіз</p> <p>Кешкі ас ішеміз → Кеш</p> <p>Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Тәулік бөліктерінің ауысуын түсінеді</p> <p>3.Қазақ тілі</p> <p>Төрт түлік төлі</p> <p>Міндеті: - Сөздік қор.</p> <p>Мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға)сөздермен толықтыру</p> <p>Тәрбиешінің түсіндіру жұмысы</p> <p>Төрт түлік туралы әңгіме</p> <p>Тәрбиеші балаларға төрт түлікті сурет арқылы көрсетіп, түсіндіреді:</p> <p>Түйе – ботасы</p> <p>Жылқы – құлыны</p> <p>Сиыр – бұзауы</p>	<p>жасайды.</p> <p>Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>сөйлем сөздерден тұратынын түсінеді</p> <p>3.Шығармашылық</p> <p>Жайлаудағы құлыншақ</p> <p>Сурет</p> <p>Қазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парақтың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажырату, тік сызықтардың әртүрлі үйлесуімен құрылған қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу</p> <p>Мүсіндеу Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу.</p> <p>Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау</p> <p>Жапсыру Сюжеттік</p>
<p>3. Салыстыру жұмысы</p> <p>Шар мен дөңгелекті салыстыру → шар домалайды, кейін қозғалады; дөңгелек – жалпақ.</p> <p>Текше мен шаршыны салыстыру → текшенің 6 шаршысы бар.</p> <p>*Цилиндр мен дөңгелекті салыстыру → цилиндрдің екі дөңгелегі бар.</p> <p>Дидактикалық ойындар</p>	<p>Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету;</p> <p>Тәрбиешінің түсіндіруі</p> <p>«Балалар, біздің еліміз – **Қазақстан. Қазақстан — тәуелсіз мемлекет.</p> <p>Тәуелсіздік деген — еркіндік, азаттық, өз жерің мен еліңді қорғау, оған ие болу. Бүгін біз</p>	<p>– Бүгін Әлия Дәулеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша жазылады.</p>	<p>Тәуелсіздік күні. Өткенді еске алып, батырларымызға тағзым етеміз. Тәуелсіздік монументіне гүл шоғын қоямыз.</p> <p>– Бүгін Әлия Дәулеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша жазылады.</p>	<p>Мүсіндеу Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу.</p> <p>Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау</p> <p>Жапсыру Сюжеттік</p>

<p>1. «Тап та ата!» Мақсаты: фигураларды дұрыс атау. Тәрбиеші фигураларды араластырып үстелге қояды. Балалар кезекпен біреуін алып атайды: — «Мен шаршы алдым», «Мен цилиндр таңдадым» т.б. 2. «Жазық па, көлемді ме?» Мақсаты: фигураларды екі топқа бөлу. Балаларға әртүрлі фигуралар беріледі. Екі себет: «Жазық фигуралар» «Көлемді фигуралар» Балалар фигураны дұрыстап тиісті себетке салады. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже: Геометриялық фигураларды ажырата алады 3.Қазақ тілі Ешкі Міндеті: Қазақ халқының мәдениеті үй жануарлары жылқы, сиыр, түйе қой, ешкі малдарын бағып</p>	<p>Тәуелсіздік туралы әдемі өлең тыңдаймыз.» Өленді оқу Тәрбиеші өленді мәнерлеп оқиды. Тәуелсіздік Өзіндікі елің де, Өзіндікі жерің де. Өзінді өзін еткен бақ, Тәуелсіздік төрінде. Өзіндікі туың да, Отпенауа, суында. Жаса, Қазақстаным, Белді бекем буын да. Тәрбиеші балалардан сұрайды: — «Өленде не туралы айтылған?» — «Тәуелсіз болу деген не деп ойлайсың?» Балалардың жауаптары тыңдалады, диалог жүргізіледі. -Дидактикалық ойындар 1. «Жұбын тап» (Суреттер ойыны) Суреттер беріледі: * Ту * Елтаңба * Қазақстан картасы * Бейбіт көгершін * Балалар Балалар бір-бірімен байланысты суреттерді жұптайды. Мысалы: Ту →</p>	<p>Педагог әңгімені оқиды, мазмұнын түсіндіреді Сөздік жұмысы: еркіндік – ешкімге тәуелді емес, еркін ел теңге – біздің ұлттық төл ақшамыз Сұрақ-жауап: – Әңгіме қалай аталады? Авторы кім? Әңгіме не туралы? – Тәуелсіздік күні қандай мереке? – Қазақстан халқы бұл мерекені қалай тойлайды? – Тәуелсіздік мерекесін сен қалай сезінесің? Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?» (баланың ойлау қабілетін дамыту) Шарты: мақалдың басын педагог айтады, балалар жалғастырады. – Туған жерге туыңды ... (тік) Үлестірмелі материалмен жұмыс 1. Біздің Отанымыз қалай аталады? Картадан Астана, Алматы қалаларын көрсет. Тәуелсіздік күні қашан тойланады? Сен тұратын жерде оны қалай өткізеді? 2. Қазақстан Республикасының</p>	<p>Қой – қозысы Ешкі – лақ Мал шаруашылығына қатысты сөздер Тәрбиеші жаңа сөздерді түсіндіреді: Қора – мал тұратын орын Жайлау – жазда мал жайылатын кең жер Қыстау – қыста мал ұстайтын орын Жем – малға берілетін тағам Астау – малға су, жем салатын ағаш не темір ыдыс Соғым – қысқа арнап соятын мал Сыбаға – арнайы үлестірілетін ет, кәде Балаларға әр сөзді қайталатып, суретпен сәйкестендіреді. 2. Сөздік жұмыс ✓ Балалар жаңа сөздерді тірек суреттер арқылы айтады. ✓ «Бұл не?» деген сұраққа жауап береді. ✓ «Түйенің төлі қалай аталады?» сияқты сұрақтар қойылады. 3. Дидактикалық</p>	<p>композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Құрастыру Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту 1. Сурет салу тапсырмалары Жайлауда жүрген құлыншақты табиғат аясында бейнеле: шөп, гүлдер, тау, аспан қосу. Құлыншақтың қозғалысын көрсетуге тырыс: жүгіріп бара жатқаны, секіріп ойнағаны немесе анасымен бірге жүргені. Бояу түрін таңдату: гуашь, акварель, түрлі-түсті қарындаштар. «Құлыншақ қандай түсті болады?» деген сұрақ арқылы қиялын дамыту.</p>
--	--	---	--	---

<p>қарауға баулу.</p> <p>Тәрбиешінің түсіндіруі</p> <p>Тәрбиеші балаларға суреттер немесе ойыншық жануарларды көрсетеді.</p> <p>— Бүгін біз үй жануарларының бірі — ешкімен танысамыз.</p> <p>— Қазақ халқы мал өсіруді өте ертеден бастаған. Біздің ата-бабаларымыз жылқы, түйе, сиыр, қой, ешкі сияқты үй жануарларын бағып, сүтін, етін, жүнін, терісін қажетіне пайдаланған.</p> <p>Ешкі туралы түсінік</p> <p>* Ешкі — кішкентай, шапшаң қозғалатын үй жануары.</p> <p>* Оның төлі — лақ</p> <p>* Ешкінің сүті өте пайдалы, емдік қасиеті бар.</p> <p>* Жүнінен киім тоқылады.</p> <p>* Ешкі тазарған, шөпті жақсы жейтін мал.</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>«Ешкіні бағып-қағу үшін оған таза су беру, қорасын тазалау, жем-шөбін уақытында беру керек.»</p> <p>Үй жануарлары туралы ұлттық таным</p>	<p>Тәуелсіздік.</p> <p>2. «Сөз жалғастыр»</p> <p>Тәрбиеші сөз айтады, балалар жалғастырады:</p> <p>Тәуелсіздік — ...</p> <p>Отан — ...</p> <p>Ту — ...</p> <p>Қазақстан — ...</p> <p>Бұл диалогты дамытуға өте тиімді.</p> <p>3. «Сұраққа жауап бер»</p> <p>Тәрбиеші 3–4 қысқа сұрақ қояды:</p> <p>«Біздің еліміз қалай аталады?»</p> <p>«Тәуелсіздік деген не?»</p> <p>«Туған жеріңді жақсы көресің бе?»</p> <p>Балалар толық сөйлеммен жауап беруге ынталандырылады.</p> <p>4. «Мен Отанымды жақсы көремін, өйткені...»</p> <p>Балалар кезекпен сөйлемді жалғастырады.</p> <p>Мысалы:</p> <p>— «Мен Отанымды жақсы көремін, өйткені ол әдемі.»</p> <p>— «... өйткені мұнда отбасым бар.»</p> <p>Күтілетін нәтиже: өз пікірін айтуға үйренеді</p> <p>4.Музыка</p>	<p>Мемлекеттік Туын белгіле.</p> <p>Күтілетін нәтиже: ,</p> <p>диалог жүргізеді, өз пікірін айтады</p> <p>4.Дене шынықтыру :</p> <p>Лақтыру</p> <p>Міндеті:</p> <p>Лақтыру,қағыпалу,домалату: допты жоғары,жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу</p> <p>Жылыну жаттығулары</p> <p>Қол, иық, алақан бұлшықеттерін қыздыру</p> <p>Жеңіл жүгіру, секіру</p> <p>Қолды айналдыру, денені бұру</p> <p>2.Допты жоғары лақтыру</p> <p>Оқушы допты жоғары лақтырып, екі қолымен қағып алады.</p> <p>Кейін бір қолымен қағып алу жаттығулары орындалады.</p> <p>Жіптің үстінен лақтыру</p> <p>Белгілі бір биіктікте созылған жіптің үстінен допты дәл және жеткілікті</p>	<p>ойындар</p> <p>Ойын 1: «Төлін тап»</p> <p>Тәрбиеші төрт түліктің суреттерін және төлдерінің суреттерін бөлек қояды.</p> <p>Балалар түлікті төлмен жұптастырады.</p> <p>Мысалы: «Жылқы – құлын», «Қой – қозы».</p> <p>Ойын 2: «Қайда тұрады?»</p> <p>Балаларға суреттер көрсетіледі: қора, жайлау, қыстау.</p> <p>Малдың суретін сәйкес орынға орналастырады.</p> <p>Мысалы: «Жазда сиыр қайда болады?» —</p> <p>Жайлауда.</p> <p>Ойын 3: «Не үшін керек?»</p> <p>Тәрбиеші сөз айтады, бала оның не үшін керегін түсіндіреді:</p> <p>Жем – малға беру үшін.</p> <p>Астау – жем салу үшін.</p> <p>Қора – мал тұратын орын.</p> <p>Ойын 4: «Дыбыстап айт»</p> <p>Тәрбиеші сөзді баяу айтады, балалар толық және дұрыс қайталайды:</p> <p>«Жа-й-лау», «Қыс-тау», «Сы-ба-ға».</p> <p>Күтілетін нәтиже: Мал</p>	<p>2.Мүсіндеу тапсырмалары</p> <p>Пластиннен құлыншақтың дене бөліктерін (дене, бас, құлақ, аяқ, құйрық, жалы) жеке жасап, кейін біріктіру.</p> <p>Денесін жуан, аяқтарын жіңішке жасауға назар аударту.</p> <p>Жайлау мен шөпті де мүсіндеп, шағын композиция құрастыру.</p> <p>Қалауынша құлыншаққа өрнек, айғырша жалы, әшекей қосуға мүмкіндік беру.</p> <p>Жапсыру</p> <p>Түрлі түсті қағаздан құлыншақтың дене бөліктерін қиып, ретімен жапсыру.</p> <p>Фон ретінде жайлау көрінісін жасау: көк шөп, күн, бұлт, тау қиып жапсыру.</p> <p>Дайын шаблондар беруге немесе өздері еркін пішін ойлап</p>
---	--	--	---	---

Тәрбиеші қазақтың төрт түлік туралы мақал-мәтелдерін айтады:
 «Төрт түлік – ел қамы».
 «Қойдың сүті – қорғасын, ешкінің сүті – ем».
 «Түйе — көштің көркі».
 Балаларға төрт түліктің қазақ өміріндегі маңызы түсіндіріледі.
 Сөздік жұмысы
 Ешкі — үй жануары
 Лақ — ешкінің төлі
 Қора — мал тұратын орын
 Жем-шөп — малға берілетін ас
 Сауу — сүт алу
 Балаларға сөздерді қайталатып, сөйлем құрату:
 «Ешкі төлін лақ дейді.»
 «Ешкі сүтінен құрт, май жасайды.»
 Дидактикалық ойындар
 1. «Төрт түлікті тап»
 Тәрбиеші әр түрлі жануарлардың суретін көрсетеді.
 Балалар үй жануарларын бөледі:
 — Жылқы, сиыр, қой, ешкі, түйе.
 2. «Ешкі мен лағын тап»
 Қорадағы жануарлар суреттерінен ешкі мен

Орманда серуендейміз

Міндеті: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру
 Тәрбиешінің түсіндіруі
 «Балалар, бүгін біз орманға серуенге барғандай боламыз. Орманда құстар дауысы, жапырақ сыбдыры, аңдардың қимылдары бар. Біз сол табиғаттағы дыбыстарды тыңдап, әнімізбен жеткіземіз.»
 Тәрбиеші балаларға орман суретін, құстардың дыбысын немесе табиғат әуенін қосып, көңіл күй қалыптастырады.
 Вокалдық жаттығулар (дауысты жылыту)
 Ку-ку» жаттығуы (көкей дауысы)
 Биік дыбыстан төменге қарай айтады.
 Дауыс жұмсақ, жеңіл шығуы керек.
 «Жел сыбыры» жаттығуы
 Терең дем аламыз, ұзақ «с-с-с» деп шығарамыз.
 Дыбыс тұрақты, тыныс бірқалыпты болуы

күшпен лақтыру.
 Лақтырғаннан кейін допты екі қолымен қағып алу.
Допты қабырғаға лақтыру
 Допты қабырғаға лақтырып, жерге түсірмей қағып алу.
 Екі қолымен, кейін бір қолымен орындауға болады.
 Ә) Қағып алу Допты жоғары лақтырыстан кейін екі қолымен қағып алу.
 Бір қолымен қағып алу (оң және сол қолды алмастырып).
 Допты жақын қашықтықтан бір-біріне лақтырып, серіктесінен қағып алу.
 Б) Домалату
 Тура бір сызық бойына немесе қатар қойылған кедергілер арасымен допты домалату.
 Доптың бағытын бақылау, дәлдікке үйрету.
 3. Босаңсыту жаттығулары
 Тыныс алу жаттығулары
 Сабақтың нәтижесін талқылау: қай жаттығуда қиындық болды, не үйренді

Күтілетін нәтиже:

Лақтыру, қағып алу, домалату дағдылары қалыптасады

өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға) сөздермен толықтыру
4. Музыка

Орманда серуендейміз

Міндеті: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру
 Вокалдық дайындық (алдыңғы сабақтағы жаттығуларды қайталау)
 «Жел соғады» — «с-с-с»
 «Құстар» — «пи-пи-пи»
 «Көкек» — «ку-ку»
 Бұл сабақта дыбысты таза айтуға ерекше көңіл бөлінеді.
 Әнді үйрету
 Тәрбиеші ән жолдарын бөліп оқытады:
 1. Алдымен бірінші жолды балаларға қайталатады;
 2. Әр жолды жеке-жеке айту;
 3. Бүкіл шумақты бірге айтуға көшу.
 Музыкалық-ырғақтық қимылдар

табуына жағдай жасау.

Құлыншақтың құйрығын жіп, мақта немесе жүннен жасау (көлемді аппликация).

Құрастыру

Лего, таяқша, кубик немесе табиғи материалдардан құлыншақ пішінін құрастыру.
 Денесін сопақша, аяқтарын таяқша түрінде орналастыруға бағыттау.
 Жайлау макетін жасау: көк шөп (қағаз немесе жасанды шөп), тас, гүлдер қою.
 Құлыншаққа арналған шағын қора немесе қоршау жасатып, сюжет құру.

Күтілетін нәтиже:

Бала құлыншақтың бейнесін әртүрлі тәсілмен (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) орындай отырып, оның негізгі пішінін дұрыс беріп, шығармашылық қиялын көрсете алады.

4. Дене шынықтыру

Лақтыру

Міндеті:

Лақтыру, қағып алу, домалату: допты жоғары, жіпті

<p>лақты табу. — «Лақ қайда?» — «Ешкі қандай?» — деген сұрақтар қойылады. 3. «Нені пайдаланады?» Ешкі — сүт Қой — жүн Жылқы — қымыз Түйе — шұбат Балалар жануарды өніммен сәйкестендіреді. Күтілетін нәтиже: Қазақ халқының мәдениеті үй жануарларын ажырата біледі 4. Дене тәрбиесі Гигиена Міндеті: Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. Тәрбиешінің түсіндіруі Гигиена деген не? Тәрбиеші балаларға қарапайым тілмен түсіндіреді: «Гигиена — бұл тазалық сақтау. Тазалық — денсаулық кепілі. Біз өзімізді таза ұстау арқылы ауырмаймыз және басқа адамдарға да зиян келтірмейміз.» —Қоғамдық орында өзін-өзі ұстау ережелері:</p>	<p>керек. «Құстардың әні» * «Чирик-чирик», «пи-пи-пи» сияқты қысқа дыбыстарды ырғақпен айту. «Орманда серуендейміз» әнін үйрету Ән: «Орманда серуендейміз» (ү Орманда біз жүреміз, Құстар әнін тыңдаймыз. Жел сыбдырын сеземіз, Әнмен бірге жырлаймыз. Қ/сы: Орман іші көңілді, Ән айтамыз бәріміз. Табиғаттың әуені Сүйсіндіреді жанымыз. 1. «Құстар ұшады» Ән ырғағына сай қолдарын қанат сияқты жайып, жеңіл қозғалу. 2. «Жел соқты» Жұмсақ музыкаға баяу, толқын сияқты қимылдар жасау. 3. «Аяқтың ұшымен жүру» Орманда тыныш жүруді бейнелеу: жұмсақ, баяу қадамдар. Дидактикалық ойындар</p>	<p>«Орманда серуен» қимыл композициясы: Жәй жүріс → орманға кіру Құстарды тыңдау → қолды құлаққа қою Қанат қағу → құстар сияқты Жел соғу → толқын тәрізді қимыл Орынға оралу Дидактикалық ойын — «Әнді жалғастыр» Тәрбиеші әннің басын айтады: — «Орманда біз жүреміз...» Балалар жалғастырады. Ойын балалардың есте сақтауын және музыкалық естуін дамытады. Күтілетін нәтиже: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілеті дамиды</p>	<p>ң үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу Қозғалысқа дайындау жаттығулары Қолды жоғары көтеру, төмен түсіру. Иықты айналдыру. Қолды жан-жаққа созып, жеңіл секіру. 1. Допты жоғары лақтырып, қағып алу Тәрбиеші көрсетеді: — Допты екі қолмен жоғары лақтыру → екі қолмен қағып алу. — Сол қимылды оң қолмен, кейін сол қолмен орындау. Балалар кезекпен қайталайды. Қауіпсіздік ережесін ескерту: допты тым биік тастамау, жан-жағына қарау. 2. Допты жіптің үстінен лақтыру Жіп 1–1,2 м биіктікте тартылады. Балалар допты</p>
--	--	---	---

<p>Тәрбиеші әр ережеге қысқа мысалдар келтіре отырып түсіндіреді: Қолды жиі жуу: далаға шыққаннан кейін, дәретханадан соң, тамақ алдында. Жөтелгенде немесе түшкіргенде ауызды қолмен емес, шынтақпен жабу Қоқысты жерге тастамау, тек қоқыс жәшігіне салу. Ойыншықтарды, заттарды ауызға салмау Біреудің затын рұқсатсыз алмау (гигиена және мәдениет). Газалықты сақтау: киімнің, қолдың, бет-жүздің таза болуы. Дене жаттығулары (гигиеналық бағытта) 1. «Таза қол» жаттығуы Балалар қолдарын жоғары көтеріп, саусақтарын ашып-жұмады. — «Қолымызды таза ұстаймыз!» деген ұранмен жасалады. «Таза ауа» тыныс жаттығуы Балалар терең дем алып, жай шығарады. Ойын түрінде:</p>	<p>1. «Әуенді тап» Тәрбиеші үш дыбыс жасайды: * Құстың үні * Желдің дыбысы * Аюдың ауыр қадамы Балалар қай дыбыс екенін ажыратады. Есту қабілеті дамиды. 2. «Дауысты қайтала» Тәрбиеші қысқа әуендік фраза айтады: «Ла-ла-ла», «ли-ли-ли», «лу-лу-лу». Балалар дәл сол биіктікте қайталайды. Бұл — вокал-есту үйлесімділігін дамытатын негізгі жаттығу. 3. «Әнді жалғастыр» Тәрбиеші әннің басын айтады, балалар соңын жалғастырады. Мысалы: Тәрбиеші: «Орманда біз жүреміз...» Балалар: «Құстар әнін тыңдаймыз...» Күтілетін нәтиже: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілеті дамиды</p>			<p>төменнен жоғары бағыттап, жіптің үстінен асырып лақтырады. Жұмыс: — Екі қолмен лақтыру — Бір қолмен лақтыру 3. Допты домалату Бір қатарға кегли, кубик немесе конустар қойылады. Балалар допты заттардың арасымен дәл бағыттап домалатады. Мақсат: доптың бағытын дұрыс таңдау, қол күшін реттеу. 4. Допты қабырғаға лақтырып, қағып алу Балалар қабырғаға 1–1,5 м қашықтықта тұрады. Тәрбиеші көрсетеді: — Допты қабырғаға лақтыру — Қайтып келген допты екі қолмен қағып алу Балалар кезекпен орындап көреді. Босаңсыту жаттығулары Тыныс алу: «Дем алып – дем шығару» Қолды, белді, иықты созу жаттығулары. Күтілетін нәтиже: Лақтыру, қағып алу, домалату дағдылары қалыптасады</p>
---	---	--	--	---

— Дем аламыз → гүл
иіскеу

— Дем шығарамыз →
үрлеу

3. «Жөтелді жап»
жаттығуы

Тәрбиеші көрсетеді:

— Жөтелгенде қалай
жабамыз?

Балалар шынтакпен
жабуды үйренеді.

4. «Қоқысты себетке сал»
қозғалыс ойыны

Залда қағаз «қоқыстар»
мен қоқыс жәшігі тұрады.

Балалар әр қоқысты
көтеріп, жәшікке апарып
салады.

Дидактикалық ойындар

1. «Дұрыс – бұрыс»

Тәрбиеші әрекеттер
айтады:

* Қол жуу ✓

* Қоқысты жерге тастау

✗

* Жөтелгенде ауызды
жабу ✓

* Біреудің орамалын
қолдану ✗

Балалар қол көтеріп дұрыс
әрекетті таңдайды.

2. «Қай жерде тазалық
керек?»

Суреттер: ойын алаңы,

	асхана, дәретхана, саябак, сынып. Балалар қай жерде қандай гигиена қажет екенін айтады. Күтілетін нәтиже: Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтауды біледі				
Серуенге дайындық	<p>1. Ауа райын бақылау: Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу.</p> <p>2. Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау: Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б.</p> <p>3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы: Қайда баратынын. Қандай ойындар ойнайтынын. Не істеуге болмайтынын түсіндіреді.</p> <p>4. Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.</p>				
Серуен	<p>Тақырып: Қардың қасиеттері Қимылды ойын: «Қар лақтыру» Мақсаты: Балалардың дәлдік пен қол бұлшық етін дамыту. Барысы: Балалар қардан түйір жасап, белгілі нысанаға лақтырады. Бақылау: Қардың түсі мен қасиетін бақылау — Қардың суық, жұмсақ, еритінін айту. — Қарды алақанға салып көру.</p>	<p>Тақырып: Аяз және тыныс алу Қимылды ойын: «Аю мен аңдар» Мақсаты: Шапшаңдық пен қимыл үйлесімділігін дамыту. Барысы: Балалар «аңдар», тәрбиеші «аю» болып қуады. Бақылау: Аязды сезіну — Дем шығарғанда «бу» пайда болатынын бақылау. — Суын сезу, беттегі аязды сезіну.</p>	<p>Тақырып: Қардың қалыңдығын анықтау Қимылды ойын: «Аққала құрастыру» (эстафета) Мақсаты: Жылдамдық, ұйымшылдық пен күшті дамыту. Барысы: Топқа бөлініп, қарды домалатып тезірек аққала жасау. Бақылау: Қардың қалыңдығын таяқшамен өлшеу — Таяқшаны қарға батырып, тереңдігін қарау. — Қардың жұмсақ және</p>	<p>Тақырып: Қысқы жел Қимылды ойын: «Жел соқты» Мақсаты: Балалардың қимылын үдету, тоқтауды меңгерту. Барысы: Тәрбиеші «жел соқты» десе — жүгіреді, «тынышталды» десе — тоқтайды. Бақылау: Желдің бағытын бақылау — Ағаш бұтақтарының қалай қозғалатынын қарау.</p>	<p>Тақырып: Құстардың қыстағы тіршілігі Қимылды ойын: «Үш, үш, Торғай!» Мақсаты: Зейін мен қимылдың сәйкестігін дамыту. Барысы: Тәрбиеші айтқан құстың атын таңдауға байланысты қол қимылы жасайды. Бақылау: Қыстағы құстарды бақылау — Торғай, сауысқан, қарға. — Олардың жем іздеуін</p>

	Еңбек әрекеті: Алаңдағы қарды күрекпен тазалау	Еңбек әрекеті: Құстарға жем салғышқа жем салу	қатты жерін салыстыру. Еңбек әрекеті: Ақ-қала жасауға арналған қарды жинау	— Желдің қатты не әлсіз екенін сезу. Еңбек әрекеті: Жауып қалған жолды тазалау	байқау. Еңбек әрекеті: Құстарға тағы жем шашу, жем салғышты тазалау
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау. Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру. Суды ұзақ ағызып тұрмау, колды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"				
Жеке жұмыс	<p>Сөйлеу дағдысы Мақсаты: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?" деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады</p>	<p>Қиялды дамыту Мақсаты: Қиял мен шығармашылық қабілетті дамыту Жұмыс түрі: «Суретті аяқта» ойыны Құрал: Жартылай салынған сурет (мысалы: тек бұлт, немесе тек аяқтар бейнеленген) Тапсырма: Баладан суретті толықтырып салуын сұрау Суретке атау беріп, қысқаша не салғанын айтып беру Қиялы мен түсінігі бағаланады</p>	<p>Логикалық ойлау Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы: алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау</p>	<p>Есту арқылы қабылдау Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту Жұмыс түрі: «Кім не істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма: Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр. Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады: «Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі</p>	<p>Танымдық (логикалық ойлау) Мақсаты: Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту Жұмыс түрі: Сан мен пішін ойындары Құрал: Геометриялық пішіндер Тапсырма: — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту</p>

<p>Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)</p>	<p>«Шеңбердегі ойын» (Жұмбақтар) Мақсаты: Балалардың зейінін, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдар: Қағаз парақтарындағы жұмбақтар. Ережелер: Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне қазақша жұмбақтар айтады. Жұмбақты дұрыс шешкен бала келесі жұмбақты айтады. Ойын балалардың қазақтың дәстүрлі жұмбақтарын білулеріне мүмкіндік береді</p>	<p>«Түлкі мен қоян» Мақсаты: Балаларды жылдамдық пен ептілікке үйрету. Құралдар: Жердегі сызық немесе белгіленген орын. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді: біреуі түлкі, екіншісі қоян болады. Түлкі мен қоян белгіленген сызық бойында жүреді. Түлкі қоянды қуып жетіп, ұстап алуы керек. Қоян түлкіден қашып, өз сызығынан өтіп кетпеуі керек. Ойын сынып ішінде орындалады.</p>	<p>«Қазақша күрес» Мақсаты: Балалардың денесін шынықтырып, күш-жігерін арттыру. Құралдар: Жұмсақ кілем немесе кішігірім төсеніш. Ережелер: Балалар жұпқа бөлініп, бір-бірімен «қазақша күрес» ойнайды. Ойынның мақсаты — қарсыласты төселген кілемге немесе жерге құлату. Балалар бір-біріне ешқандай жарақат келтірмей, тек жеңіл әрі қауіпсіз қозғалыстар жасайды.</p>	<p>«Арқан тартыс» (Сынып ішінде) Мақсаты: Балалардың күшін тексеріп, командалық рухты дамыту. Құралдар: Ұзын арқан немесе жіп. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар өздері тартып тұрған арқанның белгілеген сызықтан өтуіне жол бермей, қарсыластарын сызықтың арғы жағына тартуы керек. Балалар сыныптың ішінде қауіпсіз түрде орын ауыстыра алады</p>	<p>«Ақша жинақтайтын сандықша» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. Материалдар: ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады, дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауыр болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды.</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Бала ата-анадан үлгі алады</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: <p>«Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді. Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген қызығушылығын арттырады. <p>Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық</p> <ul style="list-style-type: none"> • Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол. <p>Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.</p>				

Тексерілді

Аманжол

Білім беру ұйымы: «КММ

Мектепалды 0 «А» сыныбы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 3-апта 15-19-желтоқсан 2025-2026 оқу жылы

Желтоқсан: Құндылық: Бірлік пен ынтымақ

Апта дәйексөзі: «Бірлік бар жерде тірлік бар»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 15.12.25	Сейсенбі 16.12.25	Сәрсенбі 17.12.25	Бейсенбі 18.12.25	Жұма 19.12.25
Балаларды қабылдау	<p>Балаларды жылы қарсы алу, ата-аналарымен амандасу Балалардың сыртқы келбетін, денсаулық жағдайын бақылау (көңіл-күйі, тазалығы, дене температурасы, т.б.) Ата-аналардан баланың денсаулығы туралы қысқаша ақпарат алу Балаларды жеке-жеке ойынға бағыттау, таңғы тыныш ойындарды ұйымдастыру Әлеуметтік қарым-қатынасын дамытуға жағдай жасау (құрдастарымен амандасу, әңгімелесу) Қауіпсіздікті қамтамасыз ету (заттарын дұрыс орнына қою, тәртіп сақтау) Қауіпсіз, жайлы дамытушы білім беру ортасын құру Қазақ халқының мәдени мұрасы домбыра күйлерін қосу Күй күмбірі «Еркесылқым»</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<p>Ата-аналарды қарсы алу, шағын амандасу. Кеңестер: Мейірімділік тарихы: Күн сайын балаңызға мейірімділік туралы қысқа әңгіме айтып беріңіз. Оған әлемдегі мейірімді адамдардың тарихын мысал ретінде келтіріңіз. "Кеше мектепте немесе ойында мейірімділік жасаған кезің болды ма?" деп сұраңыз. Кеңестер: Үй шаруасына жауапкершілік: Балаңызға жауапкершілік туралы айту үшін үй шаруасындағы бір міндетті бірге орындаңыз. Оған осы міндеттің маңызын түсіндіріңіз. "Құндылықтар ағашы" Бұл ойында балаңызбен бірге қағаздан ағаш жасап, оның әрбір жапырағына жағымды қасиеттер мен құндылықтарды жазып шығыңыз. Мысалы: мейірімділік, жауапкершілік, адалдық. Осы жапырақтарды жапсырып, бірге талқылаңыз. Бұл баланың құндылықтар туралы ой-өрісін кеңейтеді.</p>				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-	«Ойдан шығарып, суретін сал» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту;		«Досыңды тауып ал» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы	«Мамандық» дидактикалық ойын Мақсаты: балаларды еңбектің нәтижелері мен адамның мамандығы арасында байланыс

<p>Әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)</p>	<p>валюталарды ойлап табуға және олардың суретін салуға үйрету. Материалдар: қарындаштар, фломастерлер, қағаз.</p> <p>Барысы: балаларға валюталарды ойдан шығару және олардың суретін салу ұсынылады. Суретін салу процесінде балалар валютаның атауын және оны қайда қолданатынын айтады (Қаржылық сауаттылық)</p>		<p>дамыту. Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады. (Адалдық әліппесі)</p>	<p>қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды. (Адалдық әліппесі)</p>	<p>орнатуға үйрету. Балалардың әртүрлі мамандықтарға және олардың адам өміріндегі маңызын білуге қызығушылығын ояту. Материал: әртүрлі мамандықтар және мамандық иелері қолданатын құралдар мен заттар бейнеленген карточкалар. Барысы: бала мамандықты сол мамандық иесі қолданатын заттармен және құралдармен сәйкестендіреді. Карточкаларды сәйкестендіре отырып, бала осы мамандықтың маңыздылығы туралы немесе осы мамандық бойынша жұмыс істейтін ата-аналары туралы айтады. (Қаржылық сауаттылық)</p>
<p>Ертеңгілік жаттығу</p>	<p>«Бой жазу» Қолды жоғары көтер Терең дем алу Қолды төмен түсіру, дем шығару Иық, мойынды айналмалы қимылмен қыздыру «Күнге қараймыз» Қолды екі жаққа созып, жоғары көтеру Алақанды күнге қарай созу Оңға–солға бұрылу Басты жоғары-төмен қозғау «Құстар сияқты»</p>				

Қолды қанат сияқты жайып, баяу тербелу Жеңіл секіру «Қанат қағып» 3–4 қадам жасау «Аю мен қоян»
Аю: тізені бүгіп, ауыр жүріспен 3–4 қадам **Қоян:** аяқпен жеңіл секіру (5–6 рет) Қозғалысты 2 рет ауыстыру
«Қар домалақтаймыз»

Қолды алға созып, айналмалы қозғалыспен қар домалақтағандай қимыл Тізені сәл бүгіп, төмен-төмен еңкею
 3–4 рет қар «домалақтап», жоғары лақтырған қимыл жасау

«Созылу» – Қолды жоғары созу Қолды аяққа жеткізуге тырысып еңкею (2–3 рет) Бір аяқпен тұрып тепе-теңдік ұстап көру (әр аяққа 5 секунд)

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӨ)</p>	<p><u>Қ.Р аңуранын айту</u> Артикуляциялық жаттығулар Баланың сөйлеу мүшелерін (ерін, тіл, жақ) жаттықтыру үшін. «Ат шаптырады» – Тілді тіс үстіне қойып, «тқ-тқ-тқ» дыбысын шығару. «Сағат» – Тілді оңға-солға кезекпен жылжыту: «тік-так». «Дәмді тосап» – Ерінді жалау (жоғары-төмен, оң-сол). «Күлімдеу – ренжу» – Ерінді кезекпен кең созып күлімдеу, кейін «түтіктеу».</p>		<p>Дыбысты дұрыс айтуға арналған жаттығулар (мысалы: С, Ш, Р, Л, Ж дыбыстары) «Сықырлаған есік» – С дыбысы – Суретке қарап: «С-с-с» дыбысын созып айту. «Шаңғы» – Ш дыбысы – «Ш-ш-ш» дыбысын ұзақ айту. «Арыстан» – Р дыбысы – «Р-р-р» ырылдату жаттығуы. «Ла-ла-ла» – Л дыбысы – Буындарды ырғақпен айту.</p>	<p>Буындау және сөз құрау «Үзілген сөзді жалғастыр» Тәрбиеші буынды айтады, бала жалғастырады: «ме...» → «ме-ке», «ме-ре», «ме-ші» «Буыннан сөз құрастыр» – «ба», «ла», «пан» → «балпан» емес, «бал-пан», «балапан». «Қай буын естідің?» Тәрбиеші сөз айтады, бала бастапқы немесе соңғы буынды анықтайды.</p>	<p>Сөйлем құрату жаттығулары «Бір сөзден – сөйлем» Мысалы: <i>Қоян</i> → «Қоян орманда секіреді». «Не істеді?» Сурет бойынша: бала → жүгірді, секірді, ойнады. «Сөйлемді толықтыр» – «Аян доппен...» → ойнайды, тебеді, лақтырады.</p>
<p>Кестеге сәйкес ҮІӨ</p>	<p><u>1. Сөйлеуді дамыту</u> <u>Қыс</u> <u>Міндеті:</u> Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын</p>		<p><u>1 Математика негіздері</u> Апта күндері <u>Міндеті:</u> Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Апта күндерімен байланысты оқиғалар Тәрбиеші</p>	<p><u>1.Сөйлеуді дамыту</u> Ажарлы қыс <u>Міндеті:</u> Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л –р,ж–з,с–з,ж–ш,н–ң,х–Һдыбыстарды есту бойынша ажыратуға</p>	<p><u>1.Қоршаған әлеммен таныстыру</u> Су–тіршілік көзі/ Өнеркәсіптегі адам еңбегі <u>Міндеті:</u> Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың маңызын түсіну./</p>

ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану Шығармашылық әңгіме бастамасы (балалар жалғастыруы үшін)

Әңгіме бастамасы:
Қыс келді. Айнала аппақ қарға оранды. Ауа салқын, бірақ күн сәл ғана жарқырап тұр. Айдар есімді бала терезеден далаға қарап отырып, қардың бетінде жылт еткен бір әдемі ізді байқайды.
Бұл қандай із болуы мүмкін? Айдар қызығып, сыртқа жүгіріп шығады. Ол іздің соңынан жүре бастайды. Бір кезде із ағаш түбіне барып тоқтады...
Сонымен, Айдар ағаш түбінен не көрді деп ойлайсындар?
Балалардың әңгіме жалғастыруына арналған сұрақтар:
Бұл із кімге немесе ненің ізіне ұқсайды?

түсіндіреді: Балалар аптаның әр күнінде әртүрлі іс-әрекет жасайды:
Дүйсенбі – балабақшаға барамыз, жаңа апта басталады.
Сәрсенбі – дене шынықтыру, сурет салу сияқты сабақтар болуы мүмкін.
Жұма – апта қорытындысы.
Сенбі, жексенбі – серуен, демалыс күні.
«Апталық жоспар»
Мақсаты: Апта күндерін күнделікті әрекеттермен байланыстыру.
Барысы:
Тәрбиеші суреттер береді: спорт, кітап оқу, сурет салу, серуен, демалыс
Балалар суреттерді өздеріне сәйкес күндерге қояды.
Мысалы:
— Сәрсенбі — сурет салу күні.
— Жұма — спорт күні.
Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау
Күтілетін нәтиже: Апта күндерін біледі, ретімен атайды
2. Сауат ашу негіздері

жаттықтыру
Тәрбиешінің кіріспе түсіндіруі
Балалар, бүгін біз «Ажарлы қыс» туралы әңгімелесеміз. Қыс мезгілі келгенде ауа салқынданып, қар жауады, аяз болады. Табиғат аппақ көрпе жамылғандай әдемі күйге енеді. Адамдар жылы киінеді, жан-жануарлар қыстан қорғану үшін терең індерінде жатады немесе азықтарын жинап алады.
Қыс мезгілінде біз нені көреміз?
— Қар, аяз, боран, мұз.
Қыста қандай ойындар ойнаймыз?
— Шана тебу, шаңғы тебу, аққала жасау, қар лақтыру.
Сабақ барысында біз қыс туралы сөздерді айтамыз және арнайы дыбыстарды ажыратуға жаттығамыз
Дидактикалық ойындар
1. «Дыбысты тыңда да көрсет»
Мақсаты: берілген

Әртүрлі мамандықтар, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсіну және бағалау. (кірікт 16.12)
Тәрбиешінің түсіндіруі
I. Су – тіршілік көзі
Балалар, бүкіл тіршілік атаулыға ең қажетті нәрсе – су. Су болмаса адам да, жануар да, өсімдік те өмір сүре алмайды.
Судың маңызы:
Адамдар су ішеді, тамақ пісіреді.
Өсімдіктер су арқылы өседі.
Жануарлар да суды қажет етеді.
Өзен, көлдер – табиғаттың байлығы
Өнеркәсіптегі адам еңбегі
Өнеркәсіп – адамдар көптеген заттарды өндіретін орын.
Мысалы:
Нан зауыты; Ет-сүт комбинаты; Киім фабрикасы; Құрылыс материалдары зауыты; Шыны, кірпіш зауыты.
Тәрбиеші түсіндіреді:

Ағаш түбінде не болуы мүмкін?

Айдар ары қарай не істейді?

Оқиға қалай аяқталады?

Дидактикалық ойын:

«Қысқы оқиғаны құра»

Мақсаты:

Балалардың қиялын дамыту, сөйлеуін жетілдіру, қыс туралы білімдерін бекіту.

Құралдар:

Қысқа байланысты суреттер (қар, қоян, ағаш, із, шана, құс ұясы, боран, күн, балық аулау т.б.)

Ойын барысы:

Тәрбиеші суреттерді үстелге араластырып қояды.

Балалар ішінен 2–3 суретті таңдайды.

Таңдаған суреттер бойынша қыс туралы шағын әңгіме құрайды.

Тәрбиеші балалардың сөйлем құрауын басқарып, қажет жерде сұрақтармен бағыттайды:

Бұл оқиға қашан болды?

Не болып жатыр?

Кейіпкерлер не істеді?

Оқиға қалай аяқталады?

Күтілетін нәтиже:

әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығаруға дағдыланады

2. Математика негіздері

Сөйлем құрау/Ойнай отырып оқимыз

Міндеті: Сөйлем туралы

бастапқы түсініктерді

қалыптастыру

(грамматикалық анықтамасыз), сөйлем

сөздерден тұратынын

түсіну./ Сөйлемді ауызша

талдау: жай сөйлемдерді

сөздерге бөлу, сөйлемдегі

сөздердің ретін, санын

анықтау. берілген сөзге

сөйлем құрастыру(кірікт

16.12)

Тәрбиешінің түсіндіруі

Тәрбиеші балаларға жеңіл

әрі түсінікті түрде

түсіндіреді:

1) Сөйлем деген не?

Балалар, біз бір ойды

айтқан кезде ол **сөйлем**

деп аталады.

Сөйлем арқылы біз бір

нәрсені айтамыз,

сұраймыз, немесе

қуанамыз.

2) Сөйлем сөздерден

тұрадыМысалы:

«Мысық жүгірді» — бұл

сөйлем.

Бұл сөйлем екі сөзден

тұрады: *мысық + жүгірді.*

Ойын 1: «Сөйлемді

жина»

Мақсаты:

дыбысты есту арқылы ажырату.

Өткізуі:

Тәрбиешінің алдында 7

дыбыстың

карточкалары болады.

Ол сөз айтады, балалар

сөзде қандай дыбыс бар

екенін карточкамен

көрсетеді.

Мысалы: *қар, шана,*

мұз, гажап, жол, рең,

тоң, гарыш.

2. «Дыбысын тап» (Қыс

суреттері

арқылы)Суреттер:

шана, қар, аяз, мұз,

шырша, жол, тон,

қарға.

Тәрбиеші бір суретті

көрсетеді:

— Бұл сөздің басында

қандай дыбыс естіп

тұрсың?

Балалар: *шана – ш, қар*

– қ, жол – ж, мұз – з,

қарға – қ

3.«Дұрыс-бұрыс»

ойыны

Тәрбиеші сөзді

бұрмалап айтады:

— *Жол → зол*

— *қарға → гарға*

— *шана → жана*

Балалар қате болса —

— Әр мамандықтың өз еңбегі бар.

— Әр адам өз еңбегімен қоғамға пайда әкеледі.

— Заттар еңбек арқылы

жасалады, сондықтан

еңбекті қадірлей білу

қажет

Дидактикалық ойындар

1. «Судың пайдасы»

Балаларға суреттер

беріледі: өсімдік, адам,

жануар, үй, кір жуушы,

дәрігер, өзен.

Тапсырма:

— Қайсысы суға

мұқтаж?

— Суды не үшін

пайдаланады?

«Не қайдан келді?»

Жұмбақ-тапсырма:

— Нан қайдан келеді?

(наубайшы, ұн, диірмен)

— Кірпіш ше? (саздан,

зауыттан)

— Шыны ше? (құмнан)

— Көйлек ше?

(фабрикадан)

Балалар әр өнімнің

қалай жасалатынын

әңгімелейді.

Күтілетін нәтиже: Адам

өмірі үшін судың,

эртүрлі

мамандықтардың

қажеттілігін түсінеді

2.Сауат ашу негіздері

Апта күндері
Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы **білімді бекіту.**
1. Тәрбиешінің түсіндіру бөлімі
Апта күндері туралы түсіндіру
Балалар, бір аптада **7 күн бар.** Олар белгілі ретпен қайталанып отырады:
Дүйсенбі, Сейсенбі, Сәрсенбі, Бейсенбі, Жұма, Сенбі, Жексенбі.
Дүйсенбі – аптаның **алғашқы жұмыс күні,**
Жексенбі – аптаның **демалыс күні.**
Тәрбиеші сұрақтары:
Бүгін аптаның қай күні?
Ертең қай күн болады?
Бүгіннен кейін қай күн келеді?
Жексенбіден кейін не болады?
Ойын 1: «Апта поезды»
Мақсаты: Апта күндерінің ретін бекіту.
Ойын барысы:
Тәрбиеші 7 вагон суретін қояды. Әр вагонға апта күндерінің атаулары жазылады. Балалар вагондарды дұрыс ретпен орналастырады. Тәрбиеші сұрайды: «Дүйсенбіден кейін қай күн

Сөйлемнің сөздерден құралатынын түсіндіру.
Барысы:
Тәрбиеші сөздері аралас карточкалар береді:
мысық, сүт, ішті
Балалар сөйлем құрайды:
→ «Мысық сүт ішті.»
Басқа мысалдар:
құс, ұшты
қыз, ойнайды, далада
«Сөйлемді аяқта»
Мақсаты:
Балалардың қиялын және сөйлеуін дамыту.
Тәрбиеші бастайды:
«Алаңда балалар...»
Балалар аяқтайды:
→ «ойнап жүр.»
→ «жүгіруде.»
→ «аққала жасап жатыр.»
Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау
Күтілетін нәтиже: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптасады
3. Көркем әдебиет
Жыл басына таласқан жануарлар/Торғайлар қуанышы
Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейнелің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін

қол шапалақтамайды,
дұрыс болса —
шапалақтайды
Күтілетін нәтиже
Дыбыстарды дұрыс айту дағдылары қалыптасады
2. Математика негіздері
Жыл мезгілдері
Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау.
1. «Мезгілдерді салыстыр»
Балаларға суреттер беріледі: қар, күн, гүл, жапырақ.
Тапсырма:
— Қай сурет қай мезгілге сәйкес?
— Қай мезгіл суық?
— Қай мезгіл жылы?
— Қай мезгілдің айлары көп есте қалады?
«Суретті тап»
Тәрбиеші:
— Маған күзге тән суретті көрсетіндер:

Дыбыстық талдау
Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау
Тәрбиешінің түсіндіруі
Балалар, әр сөз дыбыстардан тұрады. Дыбыстар айтылады, естілетін тілдік бірлік. Дыбыстардың екі түрі бар:
Дауысты дыбыстар – а, ә, о, ө, ы, і, е, и, ұ, ү – ауыз қуысында кедергі жоқ, еркін айтылады.
Дауыссыз дыбыстар – с, м, н, т, р, л, ж, ш, қ, к, г, б т.б.
– айтылғанда кедергі бар.
1. «Сөзді тыңда – дыбысты тап»
Тәрбиеші сөз айтады, балалар:
— бірінші дыбыс;
— соңғы дыбыс;
— дауысты дыбысты;
— дауыссыз дыбысты табады.
2. «Буын бөл»
Сөздер: ата, апа, шана, құс, гүл, арба, су, тон, кант

келеді?» «Жұмадан кейін ше?» «Аптаның қай күні демалыс?»
Ойын 2: «Тәулік бөлігін тап»
Мақсаты:
Тәулік бөліктерін ажырата білу.
Ойын барысы:
Тәрбиеші суреттерді көрсетеді (мысалы: күн шығуы, таңғы ас, түсте алаңда ойнау, кешкі ас, түнгі аспан).
Балалар суретті дұрыс тәулік бөлігімен сәйкестендіреді.
Сұрақтар: Бұл қай уақыт? Бұл кезде не істейміз? Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау
Күтілетін нәтиже: , апта күндерінің реті туралы біледі
3.Қазақ тілі
Мысық пен тышқан
Міндеті: Тілдің грамматикалық құрылымы
Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.
Әңгіме : «Мысық пен

мәнерлі дербес орындау/Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; (кірікт 16.02)
Ертегіні сахналау
Төреші:
— Жануарлар жыл басы кім болатынын талқылауға жиналды.
Түйе:
— Мен үлкенмін, күштімін! Жыл басы мен боламын! (Баяу, сенімді дауыс)
Аю:
— Мен одан да мықтымын! Қыста ұйықтаймын, жазда жұмыс істеймін!
Қасқыр:
— Мен жылдаммын! Батылымын! Жыл басы болу маған лайық!
Қоян:
— Мен тезмін, бірақ... (қорқақ сөйлеп) сәл қорқамын...
Жылқы:
— Мен ең жүйрікпін! Адамға да, табиғатқа да көмектесемін!
Тышқан (айлакер):
— Мен кішкентай болсам да, ақылым көп! (жіңішке дауыспен)
Мен бірінші боп шықтым, демек жыл басы — менмін!

сарғайған жапырақ, жаңбыр, жел.
— Ал жазға тән қандай? *күн, гүл, жидек.*
Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау
Күтілетін нәтиже:
Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастасады
3.Қазақ тілі
Тауық
Міндеті:
Байланыстырып сөйлеу.
Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу
Тәрбиешінің түсіндіруі
Балалар, бүгін біз үй құстарының бірі — тауық туралы сөйлесеміз.
Тауық – адамға өте пайдалы құс. Ол жұмыртқа салады, ет береді. Тауықтың

Балалар буын санын айтады.
3.«Қызыл – көк»
Дауысты дыбыс естісе – қолын көтереді, Дауыссыз естісе – алақанын шапалақтайды.
4. «Дыбыстық үйшік»
Үйшікке екі есік салынады: «Дауысты дыбыстар» есігі «Дауыссыз дыбыстар» есігі
Балалар дыбыстарды дұрыс есікке орналастырады.
Күтілетін нәтиже:
Сөздерге дыбыстық талдау жасайды
3.Шығармашылық
Сүйкімді қошақан
Сурет Қазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парақтың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажырату, тік сызықтардың әртүрлі үйлесуімен құрылған қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу
Мүсіндеу Адамның бейнесін, жануарлардың

тышқан»
Тәрбиеші әңгімені бастайды, балалар жалғастырады:
Бір күні **мысық** ас үйдің бұрышынан **кішкентай тышқанды** байқап қалды. Мысық жаймен басып оған қарай жақындай бастады. Ал тышқан болса қорқып:
— «*Мен қайда қашамын?*» – деп ойлады. Тышқан тез жүгіріп, кішкентай інге тығылды.
Мысық:
— «*Тышқан қайда кетті?*» – деп қарап қалды.
Балаларға сұрақ:
— Оқиға әрі қарай қалай жалғасады?
— Мысық не істейді? Тышқан не істейді?
Балалар өз нұсқасын айтады.
Ойын 1: «Сөйлем түрін анықта»
Мақсаты:
Хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдерді ажырата білу.
Барысы:
Тәрбиеші сөйлемдерді оқиды:
Мысық тышқанды көрді.

(Барлық жануарлар таңданады.)
Төреші:
— Осылайша, ақылының арқасында **тышқан** жыл басы болып таңдалды.
Ойын 1: «Кейіпкерді тану»
Мақсаты:
Интонация мен мимиканы түсіндіру.
Барысы: Тәрбиеші әртүрлі дауыс ырғағымен сөйлемдер айтады:
— «Мен ең мықтымын!» (батыл)
— «Мен кішкентаймын, бірақ ақылдымын!» (жіңішке)
— «Мен қорқамын...» (күмән)
Балалар қай кейіпкер екенін табады.
Ойын 2: «**Қимыл бойынша тап!**»
Барысы: Тәрбиеші жануардың қимылын көрсетеді (секіру – қоян, ауыр жүру – аю, баяу қадам – түйе).
Балалар қай жануар екенін айтады.
Күтілетін нәтиже: **Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналайды**
4. Дене шынықтыру:
Салауатты өмір салты
Міндеті: Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар,

денесі қауырсынмен қапталған. Құйрығы, қанаты, тұмсығы, екі аяғы бар. Тауық жем жейді: бидай, шөп, жәндіктер.. Әтеш таңертең «кү-кә-ри-ку!» деп айқайлап, ауылды оятады. Ал балапан – тауықтың баласы.

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, олар қысқа және толық жауап береді:
— Тауық қайда өмір сүреді?
— Ол немен қоректенеді?
— Тауықтың балапанын қалай атайды?
— Әтеш қалай дыбыстайды?
«Дұрыс – бұрыс»
Тәрбиеші сөйлем айтады, балалар дұрыс не бұрыс екенін айтады.
— «Тауық суда жүреді.» (Бұрыс)
— «Әтеш таңертең оятады.» (Дұрыс)
— «Балапан — тауықтың баласы.» (Дұрыс)
«Жоғалған

қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу.
Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау
Жапсыр Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару
Құрастыру Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту
1. Қошақанның бейнесін салу
Балалар дөңгелек және сопақ пішіндерден қошақан салады:
Бас – дөңгелек. Денесі – үлкен сопақ. Құлағы –

Таңертеңгілік жаттығу жасау – денені шынықтырады.

Жылыту жаттығулары

Бас айналдыру

Қолды жоғары созып, төмен түсіру

Иықты көтеру-түсіру

Орындарында жүгіру

Секіру

Негізгі қимылдар

«Биік тауға шығайық» – қолды жоғары созып көтерілу

«Үйрекше жүрейік» – тізені бүгіп жүру

«Құстардай қанат қағайық» – қолды екі жаққа жайып сермеу

«Қарлығаштай ұшайық» – бір аяқпен тепе-теңдік сақтау

Тыныс алу жаттығулары

«Гүлдің иісін иіске» – мұрынмен терең дем алу

«Шамды үрле» – ауызбен баяу дем шығару

Дидактикалық ойындар

Ойын 1: «Пайдалы – Пайдасыз»

Мақсаты:

Балалар пайдалы және зиян тағамдарды ажыратуды үйренеді.

Барысы:

Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: алма, сәбіз, шоколад, газды сусын,

көрсетеді (қол жуу, спорт, тәтті жеу, қоқыс тастау, жеміс-жидек, теледидарды ұзақ қарау).

Балалар суреттерді екі топқа бөледі: **пайдалы** және **зиянды**.

2. «Күн – ауа – су» қимыл ойыны

Тәрбиеші сөз айтады, балалар сәйкес қимыл орындайды:

Күн – қолды жоғары созу

Ауа – терең тыныс алу

у – жүзу қимылдарын жасау

3. «Не жетіспейді?»

Тәрбиеші салауатты өмір салтына қатысты суреттер тізбегін көрсетеді, біреуі жоқ болады.

Балалар қай компонент жетіспейтінін табады: күн / ауа / су / дұрыс тамақ / қозғалыс.

Күтілетін нәтиже:

Салауатты өмір салтының маңызды компоненттерін біледі

2. «Ойыншық шаналар» (көңілді, тез әуен)

Балалар: *шанамен сырғанау, күліп ойнау, желдің дыбысы, жүгіріп келе жатқан бала* деп сипаттайды.

3. «Боран» (күшті, қарқынды әуен)

Балалардан сұрақ:

— Музыка дауыл сияқты ма?

— Қалай қимылдар едің?

Олар қатты жел соққандай қимылмен көрсетеді.

«Музыкаға сай қимыл»

Әуен өзгергенде

балалар қимылын да өзгертеді:

Баяу әуен — *тыныш жүру*

Тез әуен — *жүгіру, секіру*

Күшті әуен — *желдің дауылын көрсету*

3. «Қандай қыс көрінісі?»

Тәрбиеші музыка

қосады, балалар

музыкаға қарап сөзбен суреттейді:

— «Мен қардың баяу жауғанын елестеттім»

— «Мен боран тыңдағандай болдым»

— «Мен мұздың сыңғырын сездім»

(конструктордан құрастыру)

Балалар: Денеге үлкен

дөңгелек. Басқа кіші

дөңгелек. Төрт аяққа

цилиндр. Құлақ пен

құйрыққа кішкентай

бөлшектер

пайдаланып

құрастырады.

Күтілетін

нәтиже: Қошаканның

супетін салады, мүсіндей

ді, жапсырады, құрастыр

ады. Шығармашылық

дағдылары қалыптасады

4. Дене шынықтыру

Допты лақтыру

Міндеті: 2–2,5 метр

арақашықтықтағы

нысанаға құм салынған

қапшықты, асықты

лақтыру, допты екі

қолымен бір-

біріне (арақашықтығы 1,

5–2 метр) басынан асыра

лақтыру, допты екі

қолымен заттардың

арасымен

(арақашықтығы 4 метр)

жүргізу, допты лақтыру

және алға қарай

жылжып, екі қолымен

қағып алу

(арақашықтығы 4–

5 метр).

Қыздыру

ботқа, шырын.
Балалар «пайдалы» және «пайдасыз» деп екі топқа бөледі.

Ойын 2: «Қимылды тап!»

Мақсаты:

Қимыл дағдыларын жетілдіру.

Барысы:

Тәрбиеші сөз айтады: «жүгіру», «секіру», «отыру», «қарғып өту», «теңселу».

Балалар сол қимылды орындайды.

Күтілетін нәтиже:

Балалардың байланыстырып сөйлеуі дамиды.

Күтілетін нәтиже:

Музыканың сипатын ажыратады

жаттығулары (5 минут)

Жеңіл жүгіру – шеңбер бойымен.

«Қарлығаш» – екі қолды созып жүру.

Қол, иық, тізе, бел буындарын айналдыру.

«Доп сияқты секіреміз» – төменнен жоғары секіру.

Қапшық пен асықты нысанаға лақтыру (2–2,5 м)

Тәрбиеші түсіндіреді: Аяқ сәл ашық, дене түзу. Лақтырғанда қолды артқа апарып, алға серпу керек. Балалар нысанаға кезекпен құм салынған қапшықты, кейін асықты лақтырады.

Мақсат: дәлдік, көз мөлшерін дамыту. 2.

Допты басынан асыра екі қолмен лақтыру (1,5–2 м) Балалар жұптасады.

Допты екі қолымен басынан артқа алып,

Денені сәл иіп, Допты серігіне жоғары траекториямен лақтырады.

Серігі допты ұстап

қайта береді.

Қателерді түзету:

– Доп бүйірден емес, тек екі қолмен жоғарыдан лақтырылады.

– Аяқтың арасы кең, тепе-теңдік сақталады. Допты заттардың арасымен жүргізу (4 м)
Еденге 4–5 конус/кесілген пластик бөтелкелер қойылады. Балалар допты екі қолымен жерге соғып, заттардың арасымен жүргізеді.

Тәрбиеші:

— «Допты алға қарай серпіп, көзбен бақылап, қолмен басқарып жүргіземіз». 4. Допты лақтырып, алға жылжып екі қолмен қағып алу (4–5 м)

Балалар кезекпен: Допты алға жоғары лақтырады. Доп ұшып жатқанда 2–3 қадам алға жүреді. Доп жерге түспей екі қолымен қағып алады. Бастапқы орынға қайтады. Қимылды ойындар 1. «Дәл тигіз» Нысанаға қапшық немесе асық лақтыру.

Кім бірінші 3 рет дәл түсірсе – жеңімпаз.2. «Допты бер – қағып ал» Балалар шеңберге тұрады. Доп шеңбер ішінде жоғарыдан лақтырылады, келесі бала қағып алып жалғастырады.3. «Кедергіден өт» Балалар допты жүргізіп кедергілер арасымен өтіп, соңында нысанаға лақтырады. тыныс жаттығулары Терең тыныс алу, дем шығару. «Қол бұлғау», «Созылу» жаттығулары. Тәрбиеші балаларды мақтап, дұрыстап орындағандарын атап өтеді Күтілетін нәтиже: қағып алу дағдылары қалыптасады

Серуенге дайындық

1. Ауа райын бақылау:
Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді:
Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу.
2. Қажетгі құрал-жабдықтарды дайындау:
Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б.
3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:
Қайда баратынын. Қандай ойындар ойнайтынын. Не істеуге болмайтынын түсіндіреді.
4. Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері
Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды.
Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды.

	<p>Баламен әріптерді жеке қайталау (мысалы, А, М, Н). Сурет бойынша 2–3 сөзден сөйлем құрату. Берілген сөзді буынға бөлу: <i>ал-ма, қо-яс, ме-кеп.</i></p>		<p>Сан қатарымен жұмыс: жоғалған санды табу. Пішіндерді сәйкестендіру: <i>дөңгелек, шаршы, үшбұрыш.</i> «Ұзын–қысқа», «үлкен–кіші» ұғымдарын салыстырту.</p>	<p>сипаттау дағдысын қалыптастыру Жеке жұмыс мазмұны: «Қыс қандай?» тақырыбына әңгіме құрау. Қар, мұз, аяз туралы суреттермен жұмыс. Құстарды ажырату: <i>қарға, торғай, сауысқан.</i></p>	<p>жүргізу Жеке жұмыс мазмұны: Жол бойымен сызық жүргізу: <i>тік, көлденең, ирек, шеңбер.</i> Дәптерде үлгі бойынша бастыру. Көркем жазуға дайындық — қарындашты дұрыс ұстау.</p>
<p>Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)</p>	<p>Әшекей заттарға қарап отырып бейнелеу, мүсіндеу, қиып жапсыру (Шығармашылық іс-әрекеті) біртұтас тәрбие</p>	<p>пазлдарды жинау, логикалық ойын тапсырмалары бар ойындар ойнату (Танымдық іс-әрекет) Ойыншықтар арасынан жануарлар мен олардың төлдерін тауып атау. Тіршіліктерін сипаттау. (зерттеу іс-әрекеті)</p>	<p>«Ұр тоқпақ» ертегісін оқып беру. Эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Кейіпкерлерді сомдау арқылы ойындар (Қарым-қатынас іс-әрекеті) «Бестемше» ойынын ойнату. бір тұтас тәрбие</p>	<p>Табиғи және қалдық материалдардан, қағаздардан нан өнімдерін жасау (Танымдық, іс-әрекеті)экологиялық мәдениет Қалаған нан өнімдерінің суретін салу (Бейнелеу іс-әрекеті) Ою өрнектермен нан салынған астауды сәндеу (Шығармашылық іс-әрекеті) біртұтас тәрбие</p>	<p>Зергерлік бұйымдардан ұжымдық шығармашылық жұмыс. (Шығармашылық іс-әрекеті) Құрастыру материалдарынан әр түрлі заттар құрастыру. (Танымдық, іс-әрекеті)</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Ата-аналарды қарсы алу, шағын амандасу. Кеңестер: Мейірімділік тарихы: Күн сайын балаңызға мейірімділік туралы қысқа әңгіме айтып беріңіз. Оған әлемдегі мейірімді адамдардың тарихын мысал ретінде келтіріңіз. "Кеше мектепте немесе ойында мейірімділік жасаған кезің болды ма?" деп сұраңыз. Кеңестер: Үй шаруасына жауапкершілік: Балаңызға жауапкершілік туралы айту үшін үй шаруасындағы бір міндетті</p>				

Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.

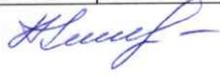
Серуен	<p>Қыс мезгілінің белгілері Қимылды ойын: «Қар лақтырамыз» (нысанаға қар домалақтарын дәл тигізу) Бақылау: Ауаның суықтығын сезіну Ағаштардың жапырақсыз қалуы Қардың қасиеттерін (жұмсақ, жеңіл, суық) бақылау Еңбек әрекеті: Алаңдағы қарды тазалау Қардан кішкентай үйінді жасауға көмектесу</p>	<p>Тақырып: Құстарды қыста бақылау Қимылды ойын: «Қарлы соқпақ» (қысқа аралықты жүгіріп өту, секіру) Бақылау: Ұшып жүрген немесе жерде жем іздеген құстарды қарау Тұмсығы, түсі, қимылы туралы әңгімелеу Еңбек әрекеті: Құстарға арналған жем салғышқа дән, нан қиқымдарын салу Салғышты қардан тазалау</p>	<p>Қар жамылғысының өзгеруі Қимылды ойын: «Қарлы жолақтан секіру» Бақылау: Қардың қалыңдығын өлшеу (таяқшамен белгі қою) Қар бетінде қалатын іздерді бақылау (аяқ ізі, құс ізі) Еңбек әрекеті: Серуен аумағындағы жолды таптау Ойын алаңын тазалауға көмектесу</p>	<p>Аяз және мұз Қимылды ойын: «Мұздаққа тиме!» (мұзды жерді айналып өту, ептілікке тапсырмалар) Бақылау: Аяздың ауадағы әсері (түтіннің көтерілімі, демнің буы) Мұздың қалай пайда болатынын түсіндіру Еңбек әрекеті: Мұзды қауіпсіз аймаққа ысыру Ағаш түбін қардан аршу</p>
Серуеннен оралу	<p>Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау. Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру. Суды ұзақ ағызып тұрмау, қолды жуып болған соң қранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"</p>			
Жеке жұмыс	<p>тіл дамыту Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс айтуға дағдыландыру Сөздерді буынға бөлу Қысқа сөйлем құрау Жеке жұмыс мазмұны:</p>	<p>Математика Мақсаты: 1–10 сандарын тану, ретімен орналастыру Заттарды пішіні және өлшеміне қарай салыстыру Жеке жұмыс мазмұны:</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстыру Мақсаты: Қыс мезгілінің ерекшеліктерін түсіндіру Табиғи объектілерді</p>	<p>Жазу дағдысы (дайындық жазуы) Мақсаты: Қол моторикасын дамыту Жазуға дайындық элементтерін дұрыс</p>

бірге орындаңыз. Оған осы міндеттің маңызын түсіндіріңіз.

"Құндылықтар ағашы"

Бұл ойында балаңызбен бірге қағаздан ағаш жасап, оның әрбір жапырағына жағымды қасиеттер мен құндылықтарды жазып шығыңыз. Мысалы: мейірімділік, жауапкершілік, адалдық. Осы жапырақтарды жапсырып, бірге талқылаңыз. Бұл баланың құндылықтар туралы ой-өрісін кеңейтеді.

Тексерілді:

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншалған ауылының ЖОББМ »КММ

Мектепалды 0 «А» сыныбы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 4-апта 22 -26 желтоқсан 2025-2026 оқу жылы

Қараша -Құндылық: Бірлік және ынтымақ .Апта дәйексөзі: «Ынтымақ –ел тыныштығының тірегі »

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22.12.25	Сейсенбі 23 12.25	Сәрсенбі 24.12.25	Бейсенбі 25.12.25	Жұма 26.12.25
Балаларды қабылдау	<p>Жақсы тілектер" ойын әдісі - мейірімділікке эмоционалды жауап беру, сөздікті кеңейту ((Қарым-қатынас іс-әрекеті)</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар шеңберге тұрады (немесе отырады). 2. Тәрбиеші ойын шартын түсіндіреді: әр бала қасындағы балаға (немесе шеңбер бойынша) жақсы тілек айтады. 3. Тілек қысқа әрі нақты болуы керек (мысалы: «Саған бүгін көңілді күн тілеймін», «Сабақта сәттілік тілеймін», «Әрқашан күлімдеп жүр»). 4. Тілек айтылған кезде көзбен байланыс орнату және жылы интонация қолдану ұсынылады. <p>Күй күмбірі Кероғлы</p> <p>-балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	<p>Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер Ата-аналарға кеңестер:</p> <p>Отбасылық бірлікті үлгі етіңіз</p> <p>Балалар ата-ананың өзара сыйластығын, түсіністігін көріп өссе, олар да айналасына мейірімді, ашық болады.</p> <p>Бірлескен іс-әрекетке көңіл бөліңіз</p> <p>Үй шаруасын, демалысты, мерекелерді бірге ұйымдастыру — баланың жауапкершілігін арттырып, ынтымаққа тәрбиелейді.</p> <p>Баланы тыңдай біліңіз</p> <p>Баланың пікірін ескеріп, ойын еркін айтуына мүмкіндік беру — өзара сенімді күшейтеді.</p> <p>Келіспеушілікті мәдениетті шешуді үйретіңіз</p> <p>Даулы жағдайда сабыр сақтап, келісімге келу жолдарын көрсету — бала үшін өмірлік сабақ.</p> <p>Жақсы сөз — жан азығы</p> <p>Үйде жылы сөздер мен қолдауды жиі қолдану баланың эмоционалдық дамуына оң әсер етеді.</p> <p>Қорытынды:</p> <p>Бірлік пен ынтымақ бар жерде — береке мен тыныштық бар. Отбасындағы осы құндылықтар баланың тұлға болып қалыптасуына берік негіз қалайды.</p>				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	<p>Дидактикалық ойын «Ненің жұбы болады»</p> <p>дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсаты: Балаларға қандай заттардың жұпсыз болуы мүмкін емес екендігін көрсету, «жұп» ұғымын бекіту. (Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)</p>	<p>«Өсімдіктер тыныс алады.»</p> <p>Мақсаты: Балалардың бөлме өсімдіктері туралы білімдерін кеңейту. (Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)</p>	<p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Ұқыпты үй шаруасы болып өсеміз</p> <p>Адамға су және электрсіз өмір сүру мүмкін емес екенін түсіндіру. Су мен электрді үнемдеп отыру қажеттілігін түсіндіру.</p> <p>Билеп тұрған фольга.</p> <p>Киімдегі электр. (Таным</p>	<p>Д/о: «Ғажайып магнит»</p> <p>Мақсаты: Балаларды магнит деген ұғыммен таныстыру. Магниттің қасиеті туралы түсініктерін қалыптастыру. (Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)</p>	<p>«Паровоз»</p> <p>Ойынның мақсаты: ұжымда үйлесімділікті, бірлікті қалыптастыру.</p> <p>Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып, паровоз ойынын ойнауды ұсынады, онда «вагондар» бір-</p>

			іс-әрекет зерттеу)		бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді. Паровоз әртүрлі қарқынмен, ырғақпен, Кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету.
Ертеңгілік жаттығу	<p>I. Сапты екі – екіден жүру. Денені тік ұстау. Тәрбиешінің белгісі бойынша бір аяқты жоғары көтеріп тұру. «Қоян» дегенде, қос аяқтап алға секіру. Жүгіру, үш топқа тұру.</p> <p>II. 1. Б.қ. Аяқ алшақ, жіп оң қолда. 1 – қолды екі жаққа созу. 2 – қол алға, кубикті сол қолға ауыстыру. 3 – қолды екі жаққа созу. 4 – орнына келу. 4 – 5 рет.</p> <p>2. Б.қ. Аяқ алшақ, жіп оң қолда. 1 – алға еңкею, жіп аяқ арасына қою. 2 – орнына келу, қол белде, 3 – алға еңкейіп жіп сол қолмен алу, 4 – орнына келу. 5 – 6 рет</p> <p>3. Б.қ. Жіп екі қолға жоғары көтеріп, оң жаққа қисаю, сол жаққа ауысып қисаю.</p> <p>4. Б.қ. еденге отырып екі қолға жоғары көтеріп алға еңкейіп, қайтадан б.қ келу. 4 – 5 рет.</p> <p>5. Б.қ. Жіпті жерге қойып алға, артқа секіру. 5 – 6 рет</p> <p>III. Жәй жүріс демалу жаттығулары.</p>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӘ)	<p>«Жолда абайла» әңгімелесу. Мақсаты: жол ережелері туралы білімді дамыту: жолды тек бағдаршамның жасыл сигналына өтіп, айналаңызға қарап, скутермен немесе жол арқылы велосипедпен жүрмеңіз. Қоғамдық көлікте сыпайы мінезқұлық дағдыларын тәрбиелеу (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті)</p>	<p>«Қайда?», Кеңістіктегі бағдар. Мақсаты: балалардың бірлесе отырып есептеу дағдыларын жетілдіру. Санды объектілер санымен байланыстыруды үйрену. Геометриялық фигураларды, назарды, қиялды, кеңістіктік көріністерді тануда ойлау әрекеттерін дамыту (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті).</p>	<p>"Мерекеге топты безендіреміз" Мақсаты: дөңгелек пішінді заттарды салу қабілетін және пішінді ескере отырып, қарындашпен бояу дағдыларын бекіту, композицияда сурет салу қабілетін дамыту, заттардың өлшемдерін азайту (Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті).</p>	<p>М.Әлімбаевтың "Сыпайылық сабақтары" өлеңін оқу. Мақсаты: балалардың "өлең" әдеби жанры туралы білімдерін бекіту. Ақындардың шығармашылығы туралы білімдерін бекіту. Қазақ ақыны М.Әлімбаевтың шығармашылығымен таныстыру. Балаларға әдептілік пен мінез-құлық мәдениетінің қарапайым дағдыларын үйрету. Қазақ тіліндегі таныс сөздерді бекіту (рахмет, сәлеметсіз бе, қайырлы таң, сау болыңыз). Балалардың сөйлеу, ойлау, есте сақтау,</p>	<p>Саусақ гимнастикасы: Жалғыз саусақ тіпті де, (сұқ саусақты ашып жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (бас бармақ пен сұқ саусақты және ортанғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (он саусақты көрсетеміз) (Адалдық әліппесі)</p>

				<p>киялын дамыту. Тұрақты қызығушылықты тәрбиелеу (Қарым-қас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті).</p>	
<p>Кестеге сәйкес ҮІӨ</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Қаңтар Міндеті: Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л –р,ж–з,с–з,ж–ш,н–ң,х–һдыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру; Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларға «Қаңтар» айының ерекшеліктерін сурет арқылы көрсетеді: қар, суық, қысқы ойындар. «Қаңтарда не болады?» «Қандай дыбыстарды естиміз?» Тәрбиеші дыбыстарды дұрыс айту үлгілерін көрсетеді, балаларды қайталауға шақырады. 1-ойын: «Дыбыс аңшысы» Мақсаты: Балаларды берілген дыбыстарды ажыратуға және айтуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші әр балаға карточкаларды немесе суреттерді береді (мысалы: қар, қоян, жылқы). Балалар суретті атайды және оның құрамындағы дыбысты бөліп көрсетеді: – Қар – [қ] дыбысы – Қоян – [қ], [я]</p>	<p>1.Сауат ашу негіздер Біз нені үйрендік, нені білдік? Міндеті: Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларды үстел басына отырғызып, қалам мен қарындашты қалай дұрыс ұстау керектігін көрсетеді. Тәрбиеші: – Қаламды үш саусақпен ұстаймыз: бас бармақ, сүк саусақ, ортаңғы саусақ. – Қатты қыспаймыз, қолымыз еркін болады. – Көзімізбен жазуды бақылап отырамыз. Тәрбиеші тақтада немесе үлгі парағында жоғарыдан төменге, солдан оңға сызық салып көрсетеді. Балалар ауада саусақтарымен қимылды қайталайды, содан кейін дәптерге сызады. 1-ойын-жаттығу: «Әдемі сызықтар»</p>	<p>1 Математика негіздері «Алдымен-содан кейін», «болды-бар-болады», «бұрын-кейінірек» Міндеті: Оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, суреттерді көрсетеді. Тәрбиеші: – Балалар, қазір біз оқиғалардың қалай ретімен болатынын үйренеміз. – Мысалы, алдымен тұқым себеміз, содан кейін гүл өседі. Тәрбиеші «болды – бар – болады» ұғымдарын түсіндіреді: – Болды – бұрын өткен іс; – Бар – қазір болып жатқан іс; – Болады – алда болатын іс. 1-ойын: «Ретін тап» Мақсаты: Оқиғалардың дұрыс ретін анықтауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші 3–4 суреттен тұратын топтама көрсетеді. Балалар суреттерді ретімен орналастырады.</p>	<p>1.Сөйлеуді дамыту Қыс мезгілінің қызықтары Міндеті: Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л –р,ж–з,с–з,ж–ш,н–ң,х–һдыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру; Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, қыс мезгіліндегі көріністер туралы әңгімелейді: қар, қарлы ойын, шанамен сырғанау, аққала жасау. Тәрбиеші: – Балалар, қазір біз қыс мезгіліндегі сөздерді айтып, дыбыстарды дұрыс айтуға жаттығамыз. – Мысалы, «қар», «шана», «аққала». Бірге дыбыстарды бөліп айтайық: «к–а–р». Тәрбиеші әр дыбысты айқын, анық айтуға назар аударады және балалардан қайталауды сұрайды. 1-ойын: «Дыбысты тап» Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс ажырата білуге және айтуға үйрету; Сөздерді дыбыс бойынша талдауға жаттықтыру. Барысы: Тәрбиеші қысқы сөздерді айтады: қар, шан, қақа, мүз.</p>	<p>1.Қоршаған әлеммен таныстыр Біздің табиғаттағы достарымыз Міндеті: Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларға төрт түлік (сиыр, қой, жылқы, ешкі) суреттерін немесе ойыншықтарын көрсетеді. Тәрбиеші: – Балалар, бұл біздің табиғаттағы достарымыз – төрт түлік. – Олар бізге не береді? (сүт, ет, жүн, жұмыс) – Қандай жағдайда оларға қамқорлық көрсету керек? – Жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі қалай өзгереді? Балалар өз ойларын айтып, тәжірибесін бөліседі. Тәрбиеші дұрыс жауаптарды толықтырып, нақтылайды. 1-ойын: «Төрт түлікті сәйкестендір» Мақсаты: Балаларды төрт түліктің пайдасы мен ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші балаларға төрт</p>

<p>Тәрбиеші дұрыс айтылуын бақылап, кері байланыс береді.</p> <p>2-ойын: «Қай дыбыс?»</p> <p>Мақсаты: Балаларды дауыссыз дыбыстарды естуге және ажыратуға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші балаларға сөз айтады: «қыс», «жарқ», «шаңғы», «нөсер» Балалар сұраққа жауап береді:</p> <p>– Қандай дауыссыз дыбыс бар? (мысалы: «қыс» – [к], [с])</p> <p>Кейін балалар өздері қысқа сөздер ойлап, дыбыстарын бөліп көрсетеді.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Дыбыстарды дұрыс айта алады;</p> <p>Дауыссыз дыбыстарды ажыратып, тыңдай алады;</p> <p>2.Математика негіздері</p> <p>Жыл мезгілдері</p> <p>Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау.</p> <p>Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, әңгіме бастайды.</p> <p>Тәрбиеші: – Балалар, бір жылда неше жыл мезгілі бар? (Балалардың жауаптары: 4) – Олар қалай аталады?</p> <p>Қыс, көктем, жаз, күз</p>	<p>Мақсаты: Сызықтарды үзбей, біркелкі салу, қол қимылын үйлестіру.</p> <p>Барысы: Балаларға сызықтары бар жұмыс парағы таратылады.</p> <p>Тәрбиеші: – «Сызықты жоғарғы нүктеден бастап, төмен қарай үзбей жүргіземіз» – деп нұсқау береді.</p> <p>Балалар үлгі бойынша сызықтарды салады.</p> <p>Тәрбиеші жеке көмек көрсетеді.</p> <p>2-ойын-жаттығу: «Саусақ жолы»</p> <p>Мақсаты: Саусақ қимылын дамыту, солдан оңға бағытты меңгерту.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші парақтағы жолақтарды көрсетеді.</p> <p>Балалар алдымен саусақпен, кейін қарындашпен жолды бойлай жүргізеді.</p> <p>Қолға күш түсірмей, асықпай орындауға көңіл бөлінеді.</p> <p>Балалар: Қаламды немесе қарындашты дұрыс әрі еркін ұстайды; Жазуды көзбен қадағалап орындайды;</p> <p>2.Қоршаған әлеммен таныстыру Жол белгілері</p> <p>Міндеті: Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяужүргіншілер өткелі,</p>	<p>Әр бала:</p> <p>– «Алдымен...»,</p> <p>– «Содан кейін...» деп айтып шығады.</p> <p>Мысалы: Алдымен бала қолын жуады, содан кейін тамақ ішеді.</p> <p>2-ойын: «Болды – бар – болады»</p> <p>Мақсаты: Уақыттық ұғымдарды дұрыс қолдануға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші жағдайды айтады:</p> <p>– «Бала бақшаға келді».</p> <p>Балалар айтады:</p> <p>– Болды: үйде оянды;</p> <p>– Бар: бақшада ойнап жүр;</p> <p>– Болады: үйіне қайтады.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Оқиғалардың ретін дұрыс анықтайды;</p> <p>«Алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек» сөздерін орынды қолданады;</p> <p>«Болды – бар – болады» ұғымдарын ажыратады</p> <p>2.Сауат ашу негіздері</p> <p>Біз нені үйрендік, нені білдік?</p> <p>Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу</p> <p>Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, әңгіме бастайды.</p> <p>Тәрбиеші:</p>	<p>Балалар әр сөздегі белгілі дыбысты бөліп айтады:</p> <p>– Мысалы: «қ – қ – қ...», «ш – а – н – а».</p> <p>Тәрбиеші сөздегі дауыссыз дыбыстарға назар аударады: г – ғ, л – р, ж – з және т.б.</p> <p>Балалар әр сөзді бірнеше рет қайталап, дыбысты дұрыс айтуға жаттығады.</p> <p>2-ойын: «Қай дыбыс өзгеше?»</p> <p>Мақсаты: Балалардың дыбысты есту және ажырату қабілетін дамыту;</p> <p>Сөздерді салыстыра отырып дұрыс дыбыс таңдай білуге үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші 3–4 сөз тізбегін айтады, мысалы: «қара – сақа – шаң – сиқыр».</p> <p>Балалар сөздердің ішінен өзгеше дыбысы бар сөзді табады.</p> <p>– Мысалы, «шан» – басқа сөздерге қарағанда «ң» дыбысы бар.</p> <p>Тәрбиеші әр дұрыс жауапты мақтап, түзету жүргізеді.</p> <p>Міндет бойынша күтілетін нәтиже:</p> <p>Балалар: Дыбыстарды дұрыс және анық айта алады;</p> <p>Дауыссыз дыбыстарды ажырата біледі: г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – һ;</p> <p>2.Математика негіздері «Алдымен-содан кейін», «болды-бар-болады», «бұрын-кейінірек»</p>	<p>түліктің суреттерін немесе ойыншықтарын береді.</p> <p>Әр баладан сұралады:</p> <p>– Бұл қандай мал?</p> <p>– Бізге не береді?</p> <p>– Оны қалай күтеміз?</p> <p>Балалар дұрыс жауапты тауып, суреттерді немесе ойыншықтарды сәйкес орынға қояды.</p> <p>2-ойын: «Қамқоршы бол»</p> <p>Мақсаты: Балаларды малдарға қамқорлық көрсетуге, олардың тіршілігін бақылауға үйрету.</p> <p>Барысы: Балалар «қамқоршы» болып ойнайды.</p> <p>Тәрбиеші әр баладан сұрайды:</p> <p>– Қай малға су береміз?</p> <p>– Қай малға азық береміз?</p> <p>– Қай малды қыста жылы ұстау керек?</p> <p>Балалар қимыл арқылы көрсетеді: мысалы, «сиырға су бер» немесе «қойға жүн шауып беру».</p> <p>Күтілетін нәтиже: Балалар: Төрт түліктің пайдасын біледі; Оларды күтіп-баптауға қабілетті болады;</p> <p>2.Сауат ашу негіздері</p> <p>Біз сөйлем құрай аламыз</p> <p>Міндеті</p> <p>Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру</p> <p>Тәрбиешінің түсіндіруі: Тәрбиеші балаларға қысқа сөйлемдер айтады:</p>
---	---	--	--	--

<p>Тәрбиеші әр мезгілдің суреттерін көрсетіп, қысқаша сипаттайды:</p> <p>Қыста – қар жауады, суық болады</p> <p>Көктемде – күн жылынады, гүлдер шығады</p> <p>Жазда – ыстық, демаламыз</p> <p>Күзде – жапырақтар сарғаяды</p> <p>Әр мезгілде 3 айдан бар екенін түсіндіреді.</p> <p>Сағат макетін көрсетіп, тілдердің қызметін таныстырады (үлкен тіл – минут, кіші тіл – сағат).</p> <p>Бүтін сағатты анықтауға үйретеді.</p> <p>1-ойын: «Жыл мезгілін тап»</p> <p>Мақсаты: Жыл мезгілдерін ажырата білуге, дұрыс атауға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші әртүрлі суреттерді көрсетеді (қар, гүл, күн, жапырақ).</p> <p>Балалар сурет қай жыл мезгіліне тиесілі екенін айтып, сол мезгілді атайды.</p> <p>Дұрыс жауап берген бала бір қадам алға шығады.</p> <p>Мысалы:</p> <p>– Бұл суретте қар жауып тұр. Бұл қай мезгіл?</p> <p>– Қыс.</p> <p>2-ойын: «Сағат неше болды?»</p> <p>Мақсаты: Циферблат бойынша уақытты (бүтін сағатты) анықтауға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші сағат макетінде</p>	<p>тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол)білу,бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту.</p> <p>Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, жол белгілерінің макеттерін немесе суреттерін көрсетеді.</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>– Балалар, көшеде жүргенде біз нені сақтауымыз керек?</p> <p>– Жол ережесін.</p> <p>Тәрбиеші әр белгіні жеке таныстырады:</p> <p>Жүру бөлігі – көліктер жүретін жол;</p> <p>Тротуар – жаяу адамдар жүретін жол;</p> <p>Жаяужүргіншілер өткелі – жолдан өтетін арнайы орын;</p> <p>Велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвей жолы – осы көліктерге арналған жол.</p> <p>Бағдаршам түстерін еске түсіреді:</p> <p>Қызыл – тоқта</p> <p>Сары – дайындал</p> <p>Жасыл – жүр</p> <p>1-ойын: «Дұрыс белгіні тап»</p> <p>Мақсаты: Жол белгілерін ажырата білуге және дұрыс атауға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші жол көрінісі</p>	<p>– Балалар, біз сөйлескенде сөздерді қолданамыз.</p> <p>– Әрбір сөздің өз мағынасы бар. Мысалы, «күн» деген сөз нені білдіреді?</p> <p>Балалар жауап береді.</p> <p>Тәрбиеші бірнеше сөз айтып, олардың мағынасын түсіндіреді (үй, ойыншық, ана, су).</p> <p>1-ойын: «Сөз нені білдіреді?»</p> <p>Мақсаты: Сөздің мағынасын түсінуге және айтуға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші бір сөз айтады. Балалар сол сөздің нені білдіретінін айтады немесе суретін табады.</p> <p>Мысалы:</p> <p>– «Алма» – жеміс, оны жейміз.</p> <p>2-ойын: «Дұрыс таңда»</p> <p>Мақсаты: Сөз бен мағынаны сәйкестендіре білуге баулу.</p> <p>Барысы: Үстелге бірнеше сурет қойылады.</p> <p>Тәрбиеші сөзді айтады, балалар соған сәйкес суретті таңдайды.</p> <p>Кейін балалар өздері сөз айтып, суретті табуды ұсынады.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Балалар: Әрбір сөздің мағынасы бар екенін түсінеді; Сөздің мағынасын</p>	<p>Міндеті: Оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау</p> <p>1-ойын: «Оқиға тізбегі»</p> <p>Мақсаты: Балаларды оқиғалардың ретін логикалық түрде орналастыруға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші балаларға әртүрлі қысқы немесе күнделікті әрекеттер суреттерін береді (мысалы: қар жауады, бала сыртқа шығады, шанамен сырғанады).</p> <p>Балалар суреттерді ретімен орналастырады.</p> <p>Әр бала өз ойымен айтып шығады:</p> <p>– «Алдымен қар жауды, содан кейін бала шанамен сырғанады».</p> <p>2-ойын: «Қайсысы болды, қайсысы болады?»</p> <p>Мақсаты: Балаларды «болды – бар – болады» ұғымдарын ойнақы түрде қолдануға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші қысқа оқиғаларды айтады, мысалы:</p> <p>– «Бала таңғы ас ішті, қазір ойын ойнап отыр, кешке кітап оқиды».</p> <p>Балалар әр әрекетті болды, бар, болады деп бөліп атайды:</p> <p>– Болды: таңғы ас ішті</p> <p>– Бар: ойын ойнап отыр</p> <p>– Болады: кешке кітап оқиды</p> <p>Кейін балалар өздерінің мысалдарын айтып, топпен</p>	<p>– «Бала ойнап жүр»</p> <p>– «Мысық ұйықтап жатыр»</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>– Қане, балалар, осы сөйлемдерді сөздерге бөлейік.</p> <p>– Қанша сөз бар? Алғашқы сөз қандай? Екінші сөз қандай?</p> <p>– Енді берілген сөздерден өзіміз сөйлем құрайық.</p> <p>Балалар жауап береді, тәрбиеші дұрыс сөйлем құрастыруға және сөздердің ретімен айтуға бағыттайды.</p> <p>1-ойын: «Сөздерді ретке қой»</p> <p>Мақсаты: Балаларды сөйлемдегі сөздердің ретін және санын анықтауға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші қарапайым сөйлемді қағазға немесе карточкаға бөліп көрсетеді: мысалы, «Бала доппен ойнап жүр».</p> <p>Балалар сөздерді өз ретімен орналастырады.</p> <p>Тәрбиеші сұрақ қояды:</p> <p>– Сөйлемде қанша сөз бар?</p> <p>– Қай сөз бірінші, қайсысы соңғы?</p> <p>2-ойын: «Сөйлемді мен құрамын»</p> <p>Мақсаты: Балаларды берілген сөздерден сөйлем құрауға үйрету.</p> <p>Барысы: Тәрбиеші бірнеше сөзді таратпай айтады: мысалы, «Мысық», «терезе», «қарады».</p> <p>Балалар осы сөздерден дұрыс сөйлем құрады:</p> <p>– «Мысық терезеге қарап тұр».</p> <p>Кейін балалар өздерінің сөздерін қосып жаңа сөйлемдер ойлап табады.</p>
--	---	--	--	---

ыңғайлы, жүні бар.
– Үйрек суда жүзіп, құрлықта да жүре алады. Балаларға үйрек туралы өз ойларын айтуға мүмкіндік беріледі.
1-ойын: «Сурет бойынша әңгіме құрастыр»
Мақсаты: Суретке қарап, 5–6 сөйлемнен тұратын қысқа әңгіме құрастыруға үйрету.
Барысы: Тәрбиеші үйрек бейнеленген суретті көрсетеді. Балалар суретте не көріп тұрғанын айтады. Әр бала 1–2 сөйлем қосып, ортақ әңгіме құрастырады.
Мысалы: – Бұл – үйрек. Ол көлде жүзіп жүр. Үйректің балапандары бар. Ол балапандарын қорғайды.
2-ойын: «Бұрын не болды? Кейін не болады?»
Мақсаты: Оқиғаның ретін сақтап сөйлеуге, ой қиялын дамытуға баулу.
Барысы: Тәрбиеші үйрек туралы бір сурет көрсетеді. Балалар сол суретке қарап: Бұған дейін не болғанын; Бұдан кейін не болатынын ойлап айтады.
Мысалы: – Бұрын үйрек балапандарымен ұядан шықты.

Тәрбиеші:
– Балалар, қазір біз «Орман емшілері» атты әңгімені тыңдаймыз.
– Әңгімені мұқият тыңдап, соңында сұрақтарға жауап бересіңдер.
Тәрбиеші әңгімені мәнерлеп оқып береді. Оқу барысында дауыс ырғағын сақтайды, кейіпкерлердің көңіл күйін жеткізеді.
1-ойын: «Сұрақ – жауап»
Мақсаты: Әңгіменің мазмұнын түсініп тыңдауға, диалог құруға үйрету.
Барысы: Тәрбиеші әңгіме бойынша сұрақтар қояды:
– Әңгімеде қандай кейіпкерлер болды?
– Орман емшілері деп неліктен аталды?
Балалар кезекпен жауап береді, бір-бірінің сөзін тыңдайды.
2-ойын: «Мен қалай ойлаймын»
Мақсаты: Өз пікірін айтуға, кейіпкер әрекетін бағалауға үйрету.
Барысы: Тәрбиеші балаларға ой тастайды:
– Егер сен орманда болсаң, не істер едің?
Балалар өз ойларын еркін айтады.
Тәрбиеші балаларды толық сөйлеммен сөйлеуге бағыттайды.
Күтілетін нәтиже:

айтуға көмектеседі.
Күтілетін нәтиже: Балалар: Өлеңді зейін қойып тыңдайды; Өлеңді жатқа айта алады;
4. Дене тәрбиесі
Сап түзеу
Міндеті: Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру
Тәрбиеші сапқа тұруды көрсетеді:
Бір қатарға жанына тұру; Бірінің артынан бірі тұру; «Оңға бұрыл!», «Солға бұрыл!», «Орнында айнал!» пәрмендерін орындау.
Балалар қимылды тәрбиешінің көрсетуімен қайталайды.
Ойын: «Саптағы ағаштар мен жел»
Мақсаты: Саптағы қозғалысты қызықты етіп, оңға, солға бұрылу, орнында айналу қимылдарын қайталау; Балаларға ыңғайлы қашықтық сақтауды үйрету; Қимылды есте сақтап орындау дағдысын дамыту.
Барысы: Балалар сапқа тұрады,

– Көгершін қайда ұшып бара жатыр?
– Кімге жолықты?
Балалар суретке сүйене отырып, 5–6 сөйлемнен тұратын әңгіме құрайды.
2-ойын: «Бұрын және кейін»
Мақсаты: Балаларды оқиғаларды логикалық ретімен айтуға үйрету.
Барысы: Балалардан сұралады:
– Көгершін ұшпас бұрын не істеді?
– Ұшқаннан кейін не болады?
Балалар өз ойларын айтып, «бұрын – кейін» ұғымын қолданады.
Тәрбиеші балалардың ойларын толықтырып, сөйлемдердің дұрыс құрылуына көмектеседі.
Күтілетін нәтиже: Балалар: Бір-бірімен еркін диалог құрады; Сурет бойынша өз ойларын айтып, әңгіме құрастырады; Ойыншықтар мен заттарды 5–6 сөйлеммен сипаттай алады;
4. Музыка
«Қыс қызығы»
Міндеті Музыканың сипатын бейнеленің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру
1-ойын: «Қысқы дыбыстар»
Мақсаты:

дұрыс ұстау, шанышқыны қолдану.
Балалар қимылдарын көрсетеді, тәрбиеші түзетіп, қимылдарды дұрыс орындауды бақылайды.
2-ойын: «Құралдарды дұрыс қолдан»
Мақсаты: Балаларды асхана құралдарын дұрыс қолдануға үйрету.
Барысы: Тәрбиеші әр балаға асхана құралдарын таратады (қасық, шанышқы, табақ). Балалар тапсырманы орындайды:
– Қасықпен сұйық тамақты алу;
– Табақты ұстау;
– Шанышқымен тағамды алу.
Тәрбиеші балалардың қимылдарын бақылайды, түзетеді және мақтайды.
Міндет бойынша күтілетін нәтиже: Балалар: Асханада дұрыс отыра алады; Қасық, шанышқы, табақ сияқты құралдарды еркін және дұрыс қолданады; Тамақтану мәдениетін сақтайды;
4. Шығармашылық
Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру
Сурет сал
Киіз үй
Міндеті: Қазақ халқының өмірін, еңбегін, тұрмысын көрсете отырып, қазақ ертегілерінің желісі бойынша сурет салу. Ұжымдық жұмыстарға, өзбетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
Мүсіндеу

<p>– Кейін олар суға түсіп, жүзе бастайды.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Балалар: Бір-бірімен еркін диалогқа түседі; Сурет бойынша байланысты әңгіме құрастыра алады;</p> <p>4. Дене тәрбиесі</p> <p>Сап түзеу</p> <p>Міндеті Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру.</p> <p>Тәрбиеші сапқа тұруды көрсетіп түсіндіреді:</p> <p>Бір қатарға жанына тұру; Бірінің артынан бірі тұру; «Оңға бұрыл!», «Солға бұрыл!» пәрмендерін орындау;</p> <p>Орнында айналу.</p> <p>Балалар тәрбиешінің көрсетуімен қимылдарды қайталайды.</p> <p>1-ойын-жаттығу: «Сапты дұрыс құр»</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Сапқа дұрыс және жылдам тұру, қатар санын ажырата білуге үйрету.</p> <p>Барысы:</p> <p>Тәрбиеші пәрмен береді:</p> <p>– «Бір қатарға сапқа тұр!»</p> <p>– «Екі қатарға сапқа тұр!»</p> <p>– «Үш қатарға сапқа тұр!»</p> <p>Балалар көрсетілген пәрменге сәйкес тез сапқа тұрады.</p> <p>Тәрбиеші балалардың</p>	<p>Балалар:</p> <p>Әңгімені зейін қойып тыңдайды;</p> <p>Сұрақтарға жауап беріп, диалогқа қатысады;</p> <p>4. Музыка</p> <p>«Қыс қызығы»</p> <p>Міндеті Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру</p> <p>Тәрбиешінің түсіндіруі:</p> <p>Тәрбиеші балаларды музыка залына жинап, әңгіме бастайды.</p> <p>Тәрбиеші:</p> <p>– Балалар, қазір біз «Қыс қызығы» атты музыканы тыңдаймыз.</p> <p>– Музыка қандай көңіл-күй сыйлайды, соны тыңдап көрейік.</p> <p>Тәрбиеші балаларға қыс мезгілін еске түсіреді: қар, шана, аққала, ойын.</p> <p>Музыка тыңдатылады.</p> <p>1-ойын: «Музыка не айтады?»</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Музыканың сипатын және көңіл-күйін анықтай білуге үйрету.</p> <p>Барысы:</p> <p>Музыка тыңдалғаннан кейін тәрбиеші сұрақтар қояды:</p> <p>– Музыка көңілді ме, әлде баяу ма?</p> <p>– Бұл музыка қысқы қандай ойынды еске түсіреді?</p> <p>Балалар өз ойларын айтады.</p>	<p>әрқайсысын ағаш ретінде елестетеміз.</p> <p>Тәрбиеші «жел соғып тұр!» деп айтады.</p> <p>Балалар оңға немесе солға бұрылып, ағаш сияқты еңкейеді, қимыл жасайды.</p> <p>Тәрбиеші «орнында айнал!» дегенде балалар өз орнында бір айналады.</p> <p>Кейін «жер қайта қалпына келсін!» деп сапқа қайта тұрады, бір-бірінің арасын сақтайды.</p> <p>Ойын әр түрлі пәрмендермен бірнеше рет қайталанатын, қимылды музыкамен үйлестіруге болады.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Балалар:</p> <p>Сапқа тұруды және сап түзетуді біледі;</p> <p>Бір, екі, үш қатармен сапқа тұра алады;</p>	<p>Музыканы тыңдай отырып, дыбыстарға сәйкес қимыл жасауға үйрету.</p> <p>Барысы:</p> <p>Тәрбиеші қысқы табиғатқа арналған қысқа музыка ойнайды.</p> <p>Балалар музыкаға қарап қимылдар жасайды:</p> <p>Қар жауып тұрса – қолдарын жоғары көтеріп, ақ қардай шайқайды;</p> <p>Жел соғып тұрса – денесін желге сәл еңкейтіп, сілкілеу қимылдары;</p> <p>Суық болса – өздерін жылыту үшін қимыл жасау.</p> <p>Тәрбиеші балалардың қимылдарын музыкаға сәйкестендіруін қадағалайды.</p> <p>2-ойын: «Қысқы әуен бойынша әңгіме»</p> <p>Мақсаты</p> <p>Музыканы тыңдау арқылы оқиғаларды ойлап, қимылмен көрсетуге үйрету.</p> <p>Барысы:</p> <p>Тәрбиеші қысқа музыканы қосады.</p> <p>Балалар музыкаға сәйкес қысқы оқиғаны ойлап табады:</p> <p>Аққала жасайды</p> <p>Шанамен сырғанайды</p> <p>Көгершін ұшып барады</p> <p>Балалар өз оқиғаларын қимыл, мимика және дауыспен көрсетеді.</p> <p>Әр бала немесе топ музыканы тыңдай</p>	<p>Киіз үй</p> <p>Міндеті. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.</p> <p>Жапсыру</p> <p>Киіз үй</p> <p>Міндеті киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр және т.б.) таныстыру, аталған Заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру..</p> <p>Құрастыру:</p> <p>Киіз үй</p> <p>Міндеті: Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу</p> <p>Балаларды қызықтыру:</p> <p>Тәрбиеші балаларға киіз үйдің суретін немесе макетін көрсетеді.</p> <p>Сұрақтар қояды:</p> <p>– Балалар, бұл не?</p> <p>– Киіз үйде кімдер тұрады?</p> <p>– Онда қандай заттар болады?</p> <p>Қызығушылық тудыру:</p> <p>Тәрбиеші қысқаша ертегі немесе оқиға айтып береді:</p> <p>– «Бірде кішкентай бала киіз үйге келіп, ата-анасына көмектескісі келді...»</p>
--	---	--	---	--

<p>қатарды дұрыс сақтағанын бақылайды.</p> <p>2-ойын-жаттығу: «Бұрылда, қайта тұр»</p> <p>Мақсаты: Оңға, солға бұрылу, орнында айналу және сапты сақтап қалу дағдыларын дамыту.</p> <p>Барысы: Балалар бір қатарға сапқа тұрады. Тәрбиеші пәрмен береді: – «Оңға бұрыл!» – «Солға бұрыл!» – «Орнында айнал!» Кейін «Екі қатарға қайта тұр!» деген пәрмен беріледі. Балалар сапты бұзбай қайта тұруға тырысады.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Сапқа тұруды және сап түзетуді біледі; Бір, екі, үш қатармен сапқа және қайта сапқа тұра алады; Оңға, солға бұрылу, орнында айналу қимылдарын дұрыс орындайды; Сапта арақашықтықты сақтайды;</p>	<p>2-ойын-қимыл: «Қысқы көңіл-күй»</p> <p>Мақсаты: Музыканы қимыл арқылы бейнелеу, көңіл-күйді жеткізе білу.</p> <p>Барысы:Музыка қайта қосылады. Балалар музыкаға сәйкес қимылдар жасайды: – Қар лақтыру – Шана тебу – Аққала жасау</p> <p>Музыканың өзгерісіне сай қимыл да өзгереді.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Музыканы зейін қойып тыңдайды; Музыканың сипатын және көңіл-күйін ажыратады;</p>		<p>отырып, қысқа сахналық көрініс жасайды.</p> <p>Нәтиже: Музыканы мазмұнмен байланыстыру дағдысы дамиды, шығармашылық қабілеті артады.</p>	<p>Балалар ертегіге байланысты өз ойларын бөліседі.</p> <p>Нәтиже: Балалардың назарын сабаққа аудару, шығармашылыққа деген қызығушылықты ояту, еркін ойлануға және ұжымдық жұмысқа дайындау.</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>1.Ауа райын бақылау: Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу.</p> <p>2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау: Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б.</p> <p>3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы: Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді.</p> <p>4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды.</p>			

Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.

<p>Серуен</p>	<p>№16 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар қарды уыстап алып, пішіндер жасауға тырысады. Қимылды ойын: «Пішінді тап» Барысы: Тәрбиеші атаған пішінді көрсету. Мақсаты: Логикалық ойлауды дамыту. Бақылау (эксперимент): Қардың пішінге оңай келетінін бақылау. Еңбек: Құралдарды жинап, орнына қою.</p>	<p>№17 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар қар үстінде жүгіріп, секіреді. Қимылды ойын: «Кім жылдам?» Барысы: Белгі бойынша жүгіріп барып қайту. Мақсаты: Шапшаңдық пен төзімділікті дамыту. Бақылау: Суықта қозғалғанда жылынатынын сезіну. Еңбек: Балалардың киімдерін реттеуге көмектесу.</p>	<p>№18 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар қарды қорапқа салып ойнау. Қимылды ойын: «Жылдам жеткіз» Барысы: Қарды төкпей жеткізу. Мақсаты: Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Бақылау (эксперимент): Жылы бөлмеде қардың тез еритінін бақылау. Еңбек: Ыдыстарды жууға көмектесу.</p>	<p>№19 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар қардан қамал тұрғызады. Қимылды ойын: «Қамалды қорға» Барысы: Белгі бойынша қозғалу. Мақсаты: Бірлесе әрекет етуге үйрету. Бақылау: Қардың бірігіп тұруын бақылау. Еңбек: Қамалды бірге жасау.</p>	<p>№20 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар аққаланы әшекейлеуге қатысады. Қимылды ойын: «Аққалаға жинал» Барысы: Белгі бойынша жиналу. Мақсаты: Ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Бақылау (эксперимент): Аққаланың күн жылынса еріп кететінін бақылау. Еңбек: Аланды тазалап, құралдарды жинау.</p>
<p>Серуеннен оралу</p>	<p>Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау. Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру. Суды ұзақ ағызып тұрмау, қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"</p>				
<p>Жеке жұмыс</p>	<p>1. Сөйлеу дағдысы Жұмыс түрі: Жаңылтпаш жаттату Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу ырғағын сақтау Құралдар: Жаңылтпаш жазылған карточкалар Жұмыс барысы: – Алдымен жаңылтпашты тәрбиеші баяу оқиды – Бала қайталайды – Сөйлем бөліктерге бөлініп жаттатылады Күтілетін нәтиже: Сөздерді анық айтып,</p>	<p>2. Танымдық дағды Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрау Мақсаты: Ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту Құралдар: Мазмұнды суреттер Жұмыс барысы: – Суретті қарау – «Бұл не? Не істеп жатыр?» сұрақтарына жауап беру – 2–3 сөйлем құрау Күтілетін нәтиже: Ойды жүйелі жеткізе алады</p>	<p>3. Әлеуметтік дағды Жұмыс түрі: «Жақсы сөз айт» ойыны Мақсаты: Қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру Құралдар: Айна немесе ойыншық Жұмыс барысы: – Бала айнаға немесе ойыншыққа жақсы тілек айтады – «Рахмет», «өтінемін» сөздерін қолдану Күтілетін нәтиже: Сыпайы сөздерді қолданады</p>	<p>4. Эмоционалдық дағды Жұмыс түрі: «Көңіл күйді таны» Мақсаты: Эмоцияларды ажырату және атау Құралдар: Көңіл күй бейнеленген карточкалар Жұмыс барысы: – Карточканы көрсету – «Бұл қандай көңіл күй?» деп сұрау – Өзі сол көңіл күйді көрсету Күтілетін нәтиже: Эмоцияларды таниды, атайды</p>	<p>5. Ұсақ қол моторикасы Жұмыс түрі: Саусақ жаттығулары Мақсаты: Қол қимылын дамыту, жазуға дайындау Құралдар: Моншақ, ермексаз Жұмыс барысы: – Моншақты жіпке тізу – Ермексаздан қарапайым пішін жасау Күтілетін нәтиже: Саусақ қимылдары еркін дамиды</p>

<p>Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)</p>	<p>сөйлемді шатастырмай жеткізеді</p> <p>1. «Желді қонақтар» Мақсаты: Сюжетте қарапайым мағыналы байланыстарды және заттардың кеңістіктік қатынастарын (алдында, артында, қасында) бейнелей білу. Іс-әрекет түрі: Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті Ойын барысы: Балалар қонақ күту көрінісін салады. Суретте адамдар мен заттардың орналасуын көрсетеді.</p>	<p>2. «Достар және мен» Мақсаты: Сюжет арқылы өзара байланыстарды және заттар мен адамдардың кеңістіктік қатынастарын жеткізу. Іс-әрекет түрі: Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті Ойын барысы: Балалар өзін және достарын бейнелеп, бірге ойнап жатқан сәтті суретке түсіреді.</p>	<p>«Ақша жинақтайтын сандықша» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. Материалдар: ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады, дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауыр болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды. (Қаржылық сауаттылық)</p>	<p>Тақия тастамақ Мақсаты: Шапшаңдық, қырағылық, ойнақы көңіл-күй қалыптастыру. Ойнау барысы: Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала сыртынан айналып жүріп, тақияны біреудің артына тастайды. Ол байқап қалса – қуып жетеді.</p>	<p>Бес тас Мақсаты: Қол икемділігін, ептілікті дамыту. Ойнау барысы: Балалар тастарды кезекпен лақтырып, қайта қағып алу арқылы ойнайды</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p>Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер: Отбасылық бірлікті үлгі етіңіз Балалар ата-ананың өзара сыйластығын, түсіністігін көріп өссе, олар да айналасына мейірімді, ашық болады. Бірлескен іс-әрекетке көңіл бөліңіз Үй шаруасын, демалысты, мерекелерді бірге ұйымдастыру — баланың жауапкершілігін арттырып, ынтымаққа тәрбиелейді. Баланы тыңдай біліңіз Баланың пікірін ескеріп, ойын еркін айтуына мүмкіндік беру — өзара сенімді күшейтеді. Келіспеушілікті мәдениетті шешуді үйретіңіз Даулы жағдайда сабыр сақтап, келісімге келу жолдарын көрсету — бала үшін өмірлік сабақ. Жақсы сөз — жан азығы Үйде жылы сөздер мен қолдауды жиі қолдану баланың эмоционалдық дамуына оң әсер етеді. Қорытынды: Бірлік пен ынтымақ бар жерде — береке мен тыныштық бар. Отбасындағы осы құндылықтар баланың тұлға болып қалыптасуына берік негіз қалайды.</p>				

Тексерілді: